

FEDR*i*S

FEDERAAL AGENTSCHAP VOOR BEROEPSRISICO'S

Statistisch jaarverslag 2019

Arbeidsongevallen-Publieke sector

1. INLEIDING

De methode om de gegevens over de arbeidsongevallen in de publieke sector te verzamelen is fundamenteel gewijzigd vanaf de ongevallen van 2014 met de inwerkingtreding van het K.B. van 7.5.2013 houdende uitvoering van artikel 20 sexies van de wet van 03.07.1967. Dit wetsartikel bepaalt dat de werkgevers uit de overheidssector (onderhevig aan de arbeidsongevallenwet van 03.07.1967) verplicht zijn de arbeidsongevallengegevens aan te geven aan de gegevensbank van FEDRIS via het portaal van de sociale zekerheid (Publiato).

Vóór 2014 werden de gegevens overgemaakt via papier en Excel-bestanden.

Deze elektronische overdracht via het netwerk van de sociale zekerheid laat België sinds 2016 toe om zijn verplichtingen na te komen die zijn vastgelegd in de Europese verordening 1338/2008 betreffende de Communautaire statistieken over de volksgezondheid en de gezondheid en veiligheid op het werk. Daarin is bepaald dat de diverse lidstaten de arbeidsongevallengegevens van werknemers, voor de ongevallen vanaf 2012, aan Eurostat moeten doorgeven. In de verordening 349/2011 van de Commissie van 11 april 2011 worden de uitvoeringsmodaliteiten inzake arbeidsongevallen verduidelijkt. De ongevalsgegevens van alle werknemers dienen te worden overgemaakt, met enkele uitzonderingen (militairen, veiligheidsdiensten,...) waarvoor de mededeling facultatief is.

België bekam een vrijstelling op deze verordening tot de data van 2014 (met overdracht eind juni 2016). In 2019 werden, voor de zesde keer reeds, de arbeidsongevallen (met meer dan drie dagen TAO of dodelijk) van alle Belgische werknemers doorgegeven aan Eurostat.

Twee openbare instellingen moeten hun gegevens niet (volledig) doorgeven aan FEDRIS: Defensie wat betreft de militairen en het statutair personeel van HR Rail (NMBS-Infrabel), welke onder een specifieke reglementering vallen. De gegevens van ongevallen van militairen dienen ook niet te worden meegedeeld aan Eurostat. Voor het statutair personeel van HR Rail (wet van 23.07.1926) heeft FEDRIS voor 2019, zoals in vorige jaren, een excel-bestand ontvangen met ongevalsgegevens zoals die door de werkgever werden geregistreerd.

Het contractueel personeel van HR Rail valt onder de wet van '71 en wordt opgenomen in de cijfers voor de privé-sector. Wat Defensie betreft worden arbeidsongevallen van militairen niet opgenomen in deze cijfers, maar de ongevallen van burgerpersoneel wel.

Dit jaarrapport 2019 baseert zich hoofdzakelijk op de gegevens uit de aangiftes via Publiato. Er zijn echter ook tewerkstellingsgegevens bekomen van de RSZ (inclusief data PPO) waarmee frequentie- en ernstgraden berekend werden.

Wat dit jaarrapport betreft, kan men we vanaf nu, gezien de toegenomen betrouwbaarheid van de doorgegeven periodes arbeidsongeschiktheid, de structuur van het jaarverslag voor de privésector volgen. Dat neemt niet weg dat er enkele (blijvende) verschillen zijn:

- In het verslag van de **privésector** wordt voor de gevolgen van het ongeval een verschil gemaakt tussen arbeidsongevallen:
 - zonder gevolg,
 - met tijdelijke arbeidsongeschiktheid,
 - met een voorziene blijvende ongeschiktheid,
 - met dodelijke afloop.

Om dit onderscheid te maken baseert men zich op de effectieve duur van de tijdelijke arbeidsongeschiktheid enerzijds, en de reserve voor voorziene blijvende ongeschiktheid (die de

verzekeraar aanlegt) anderzijds. Deze gegevens worden overgemaakt door de verzekeringsmaatschappijen na de afsluiting van het boekjaar. Voor het rapport dat betrekking heeft op de gegevens van het jaar 2019 werden deze gegevens door de verzekeringsmaatschappijen overgemaakt aan FEDRIS tegen 28 februari 2020.

De duur van de arbeidsongeschiktheid in de jaarlijkse statistieken van de privésector wordt bepaald door het aantal dagen dat de verzekeringsonderneming betaalde tijdens het boekjaar. Dit betekent dat ongevallen die zich voordeden in december 2019 maximaal 30 dagen tijdelijke ongeschiktheid hadden in het jaarrapport van 2019.

- In het verslag van de **publieke sector** wordt voor de gevolgen van het ongeval een verschil gemaakt tussen arbeidsongevallen:
 - zonder gevolg,
 - met tijdelijke arbeidsongeschiktheid tot 6 maanden,
 - met tijdelijke arbeidsongeschiktheid van meer dan 6 maanden,
 - met dodelijke afloop.

De duurtijd van de periode tijdelijke arbeidsongeschiktheid wordt voor de publieke sector bepaald door het aantal dagen ongeschiktheid tot oktober het jaar na het ongeval te tellen, niet enkel door het aantal dagen tijdelijke ongeschiktheid tijdens het jaar van het ongeval. Dit geeft een ander (mogelijk meer realistisch) beeld van de gevolgen.

Nog een verschil met de privésector is dat we voor de publieke sector niet beschikken over het gegeven ‘reserve voor voorziene blijvende arbeidsongeschiktheid’. De opsplitsing tijdelijke arbeidsongeschiktheid van ‘minder’ en ‘meer’ dan 6 maanden werd gebaseerd op het criterium dat EUROSTAT hanteert om een arbeidsongeval als een ongeval met een blijvende arbeidsongeschiktheid te beschouwen.

In hoofdstuk 2 van het statistisch verslag van de publieke sector wordt wel een opsplitsing gemaakt tussen tijdelijke en blijvende arbeidsongeschiktheid. Het betreft hier de regelingen met een blijvende arbeidsongeschiktheid die ondertussen in de FEDRIS-databanken opgenomen werden.

We maken we een onderscheid maken tussen arbeidsplaatsongevallen, arbeidswegongevallen en ongevallen “buiten de werkplek gebeurd, maar veroorzaakt door een derde tijdens de uitvoering van de taken van het slachtoffer”. Arbeidsongevallen door een derde zijn ongevallen die de persoon overkomen buiten de uitoefening van zijn arbeidsovereenkomst maar die veroorzaakt worden door een derde wegens de uitvoering van deze overeenkomst, b.v. een politieagent die in zijn vrije tijd wordt aangevallen door iemand die hij tijdens zijn ambtsuitoefening een bekeuring heeft gegeven.

2. EVOLUTIE 2011-2019

De arbeidsongevalsstatistieken 2019 bestaan uit de gegevens van de instellingen die zijn onderworpen aan de wet van 03.07.1967 en van het statutaire personeel van HR Rail. Ze gaan over 51.869 ongevalsangiften, waarvan 93 % werd aanvaard en 7 % werd geweigerd. In 2019 is het absolute aantal arbeidsongevallen gestegen in vergelijking met 2018 met 1,7 %.

Tabel 1: Evolutie van de aangiften arbeidsongevallen in de publieke sector voor de periode van 2011 tot 2019

Aangiften arbeidsongevallen in de publieke sector						
Jaar	Aangiften		Aanvaarde ongevallen		Geweigerde ongevallen	
	N	Verschil op index 100	N	Verschil op index 100	N	Verschil op index 100
2011	55.920	100	51.711	100	4.209	100
2012	54.566	98	50.129	97	4.437	105
2013	54.193	97	49.572	96	4.621	110
2014	50.884	91	46.291	90	4.593	109
2015	49.475	88	46.023	89	3.452	82
2016	50.775	91	47.421	92	3.354	80
2017	50.892	91	47.621	92	3.271	78
2018	50.986	91	47.664	92	3.322	79
2019	51.869	93	48.248	93	3.621	86

Tabel 2: Evolutie van de aanvaarde arbeidsongevallen in de publieke sector volgens de evolutie van de werkgelegenheid in aantal VTE's

Aangiften arbeidsongevallen in de publieke sector			
Jaar	VTE	Aangiften	Graad op 100.000 VTE
2017	806.908	50.892	6.307
2018	805.850	50.982	6.327
2019	810.783	51.869	6.397

Wanneer we de tewerkstelling in rekening brengen, stellen we vast dat de graad, het aantal aangiften op 100.000 voltijdse equivalenten, in 2019 gestegen is met 1,1 % ten opzichte van 2018.

Tabel 3: Evolutie van de aanvaarde arbeidsongevallen in de publieke sector rekening houdende met de werkgelegenheid in aantallen VTE

Aanvaarde arbeidsongevallen in de publieke sector								
Jaar	Soort ongeval						TOTAAL	
	Arbeidsplaats		Arbeidsweg		Veroorzaakt door een derde buiten de uitoefening van de functie, maar door het feit van die functie			
	N	Vershil op index 100	N	Vershil op index 100	N	Vershil op index 100	N	Vershil op index 100
2011	41.423	100	10.191	100	97	100	51.711	100
2012	39.886	96	10.175	100	68	70	50.129	97
2013	38.502	93	11.020	108	50	52	49.572	96
2014	36.993	89	9.097	89	201	207	46.291	90
2015	36.468	88	9.490	93	65	67	46.023	89
2016	37.569	91	9.784	96	68	70	47.421	92
2017	36.934	89	10.629	104	58	60	47.621	92
2018	37.059	89	10.550	104	55	57	47.664	92
2019	36.665	89	11.452	112	131	135	48.248	93

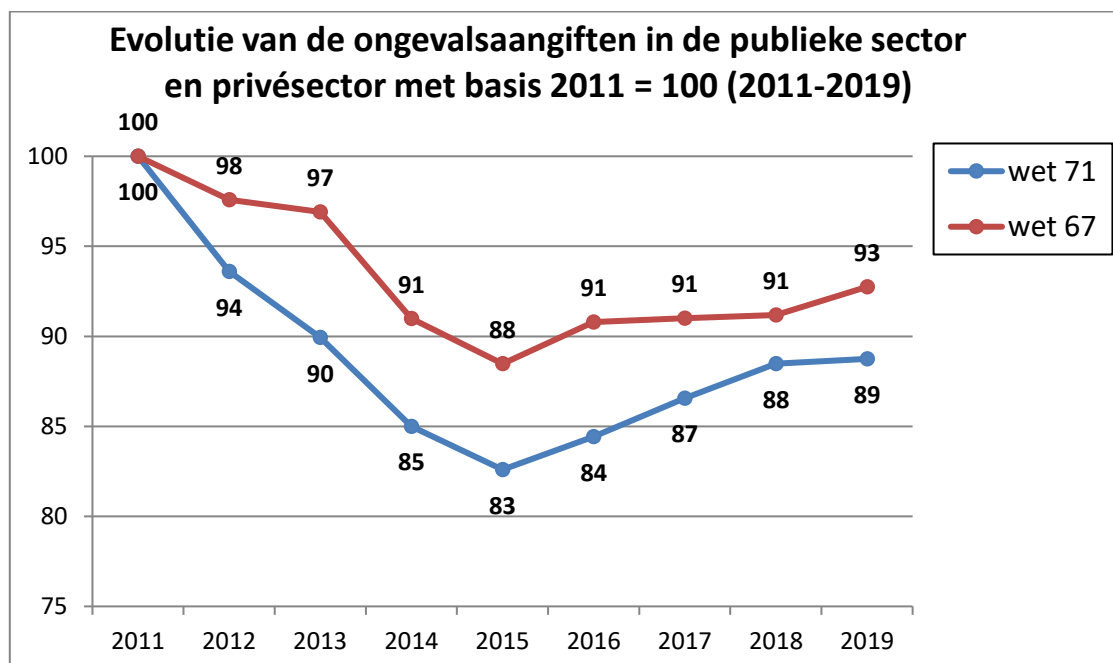
In 2017 was het hogere aantal aanvaarde ongevallen volledig toe te schrijven aan een stijging van het aantal arbeidswegongevallen. In 2018 is het hogere aantal aanvaarde arbeidsongevallen toe te schrijven aan een stijging van 0,3 % van het aantal arbeidsplaatsongevallen ten opzichte van 2017. Wat de arbeidswegongevallen betreft doet zich in 2018 een kleine daling voor van 0,7 % ten opzichte van 2017.

In 2019 stellen we een daling vast van het arbeidsplaatsongevallen met 1% ten opzichte van 2018. Het aantal arbeidswegongevallen stijgt in 2019 echter met 8,5% ten opzichte van 2018.

Tabel 4: Evolutie van de geweigerde arbeidsongevallen in de publieke sector van 2011 tot 2019

Geweigerde arbeidsongevallen in de publieke sector								
Jaar	Soort ongeval						TOTAAL	
	Arbeidsplaats		Arbeidsweg		Veroorzaakt door een derde buiten de uitoefening van de functie, maar door het feit van die functie			
	N	Vershil op index 100	N	Vershil op index 100	N	Vershil op index 100	N	Vershil op index 100
2011	3.492	100	707	100	10	100	4.209	100
2012	3.635	104	793	112	9	90	4.437	105
2013	3.691	106	905	128	25	250	4.621	110
2014	3.696	106	867	123	30	300	4.593	109
2015	2.767	79	671	95	14	140	3.452	82
2016	2.631	75	701	99	22	220	3.354	80
2017	2.573	74	688	97	10	100	3.271	78
2018	2.606	75	701	99	15	150	3.322	79
2019	2.784	80	825	117	12	120	3.621	86

Grafiek 1: Evolutie van de ongevalsaangiften in de publieke sector en privésector met basis 2011 = 100 (2011-2019)

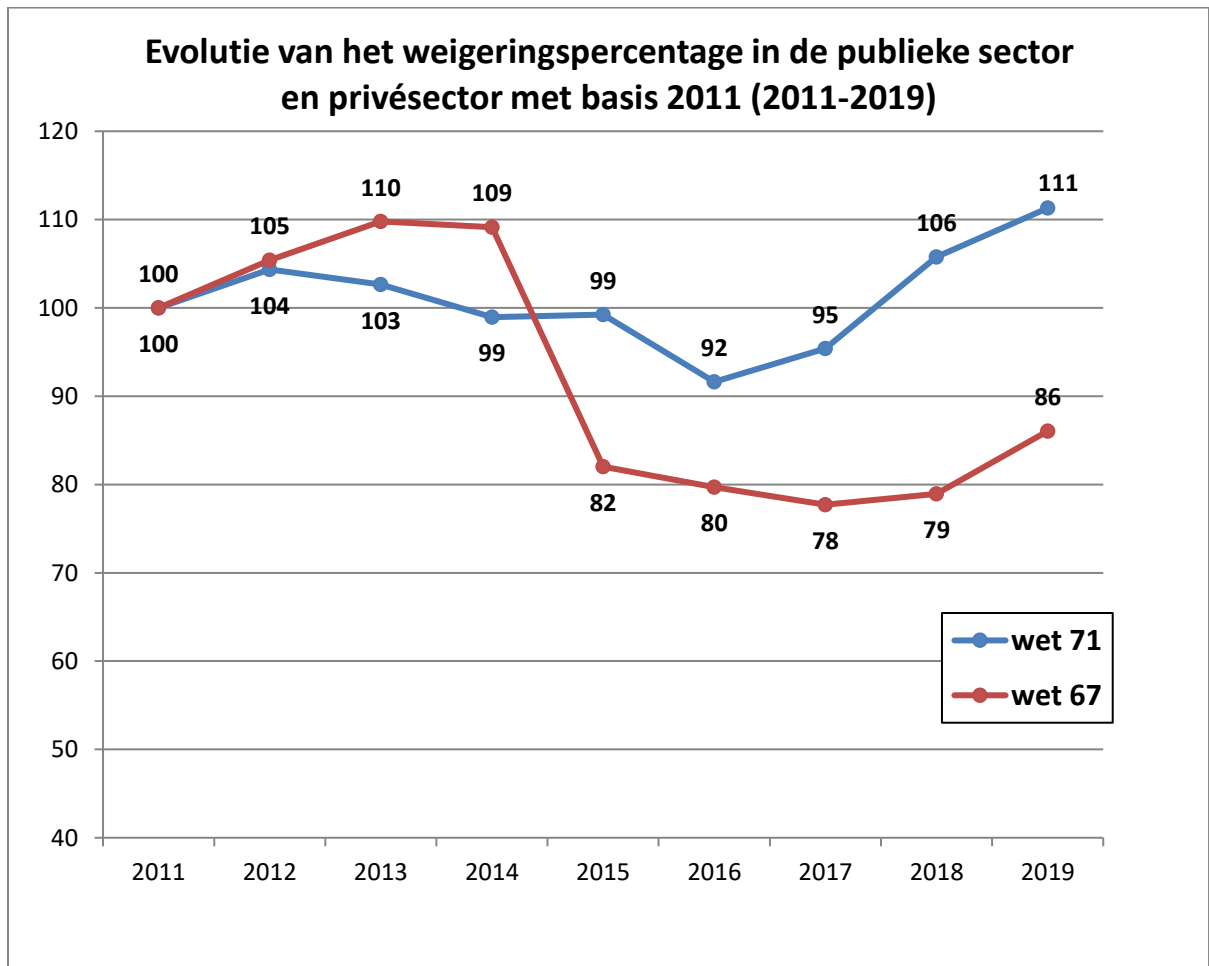

De gegevens van de privésector van de laatste 9 jaar (grafiek 1) geven een gelijkaardige trend, tot in 2019.

Voor de publieke sector blijft het aantal ongevalsaangiften in 2018 quasi gelijk aan dat van 2016 en 2017. In 2019 stijgt het totaal aantal ongevalsaangiften terug.

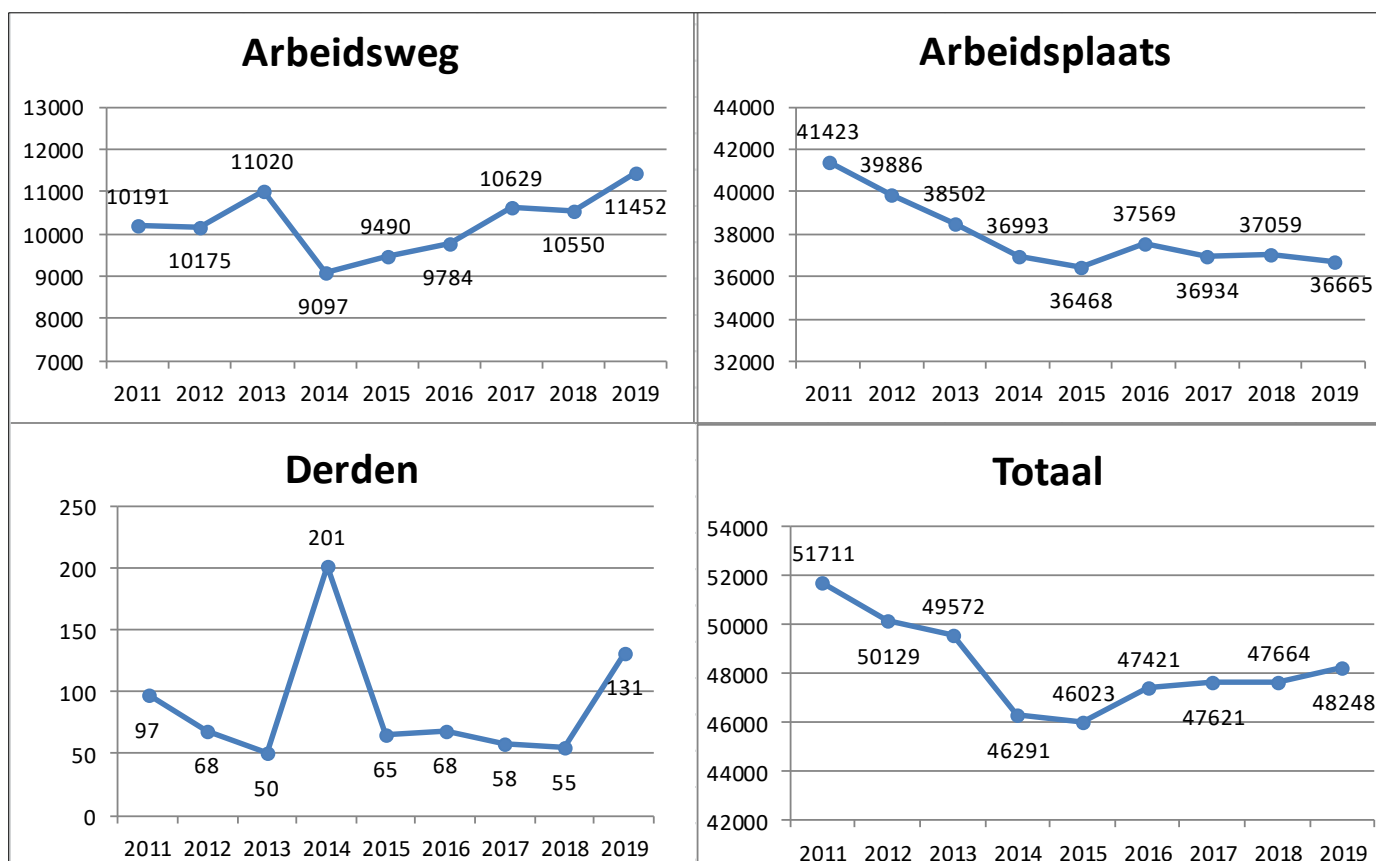
In de privésector daarentegen bleef het aantal ongevalsangiften sedert 2015 verder stijgen tot in 2018. Ook in 2019 is er een stijging maar veel minder sterk dan de vorige jaren. Het gaat hier weliswaar enkel om absolute aantallen.

Grafiek 2: Evolutie van het weigeringspercentage in de publieke sector en privésector met 2011 als basis (2011-2019)

Indien men het weigeringspercentage in de publieke en privésector (grafiek 2) gaat vergelijken, ziet men in 2018 een min of meer gelijkblijvend percentage voor de publieke sector maar een forse stijging voor de privésector. In 2019 echter stijgt het weigeringspercentage in de publieke sector echter even sterk als in de privé-sector.

Grafiek 3: Evolutie van de aanvaarde arbeidsongevallen in de publieke sector, volgens de aard van het ongeval (2011-2019)

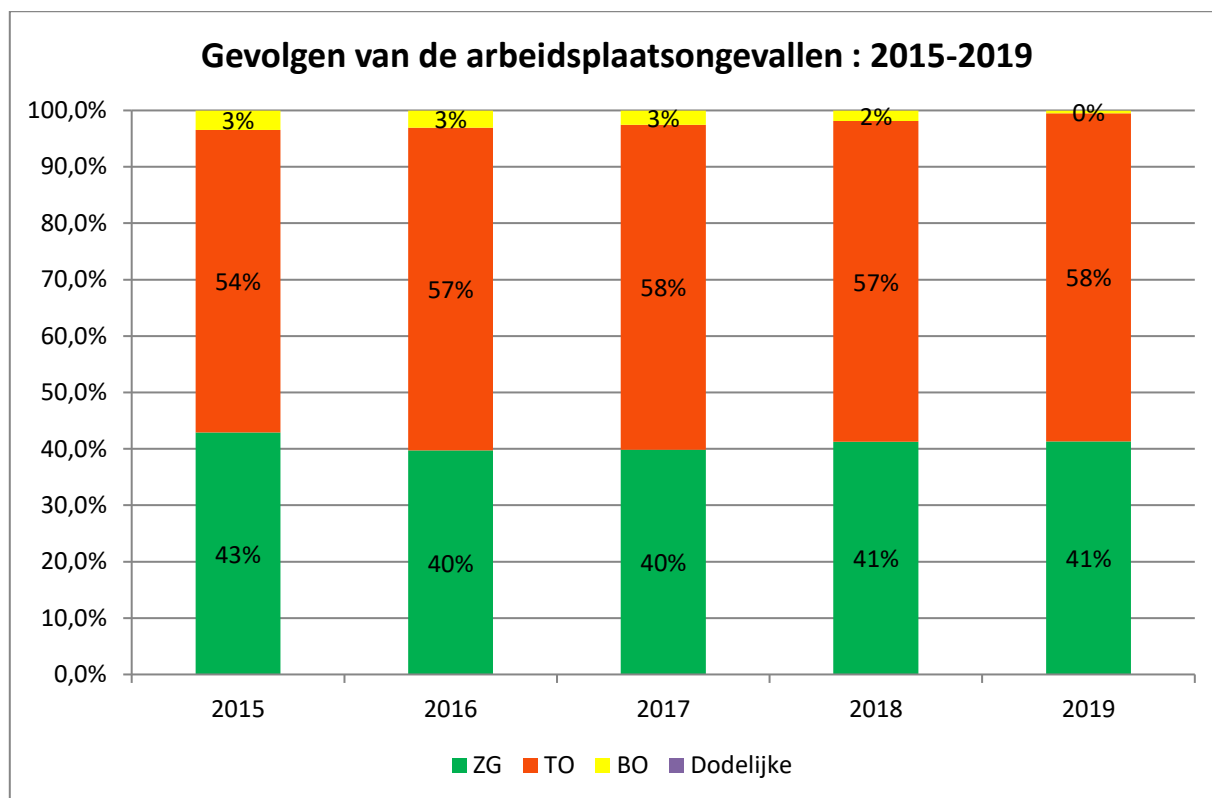

Wat betreft de aanvaarde ongevallen ziet men in 2019 ten opzichte van 2018 in de privésector een daling van 2,1 % ten opzichte van 2018 op de arbeidsplaatsongevallen en een forse stijging van 8,4 % op de arbeidswegongevallen (zie statistisch jaarrapport 2019 voor de privésector) en voor de publieke sector (grafiek 3) is er een daling van 1,1 % op de arbeidsplaatsongevallen en eveneens een sterke stijging van 8,5% op de arbeidswegongevallen.

In de sector 85 van het onderwijs alleen al deden zich in 2019 ongeveer 500 meer ongevallen voor dan in 2018. 98 % van het totaal aantal ongevallen in de sector van het onderwijs deed zich in 2019 voor in het gewoon secundair onderwijs. In de sector van het onderwijs is de tewerkstelling in 2019 ten opzichte van 2018 ook wel gestegen.

3. GEVOLGEN VAN DE ARBEIDSPLAATSONGEVALLEN

Grafiek 4.a: Evolutie van het procentueel aandeel van de gevolgen van de arbeidsplaatsongevallen: 2015-2019

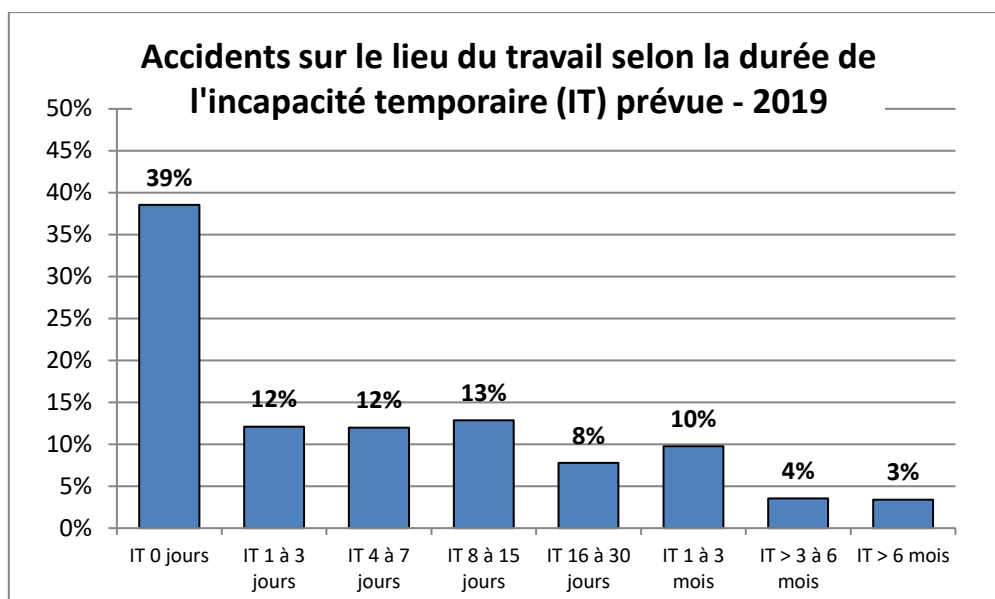

Wanneer we voor de arbeidsplaatsongevallen van 2015 gaan kijken naar wat er werkelijk geregeld werd dan stellen we vast dat:

- 3,4 % geregeld werd met een blijvende arbeidsongeschiktheid
- 53,7 % een tijdelijke ongeschiktheid tot gevolg had
- 43 % zonder gevolg bleef

Voor de arbeidsplaatsongevallen van 2019 ligt het percentage dat geregeld werd met een blijvende arbeidsongeschiktheid veel lager omdat men steeds moet wachten op het moment dat de letsels ten gevolge van het arbeidsongeval niet meer blijken te evolueren vooraleer men een blijvend percentage kan toekennen.

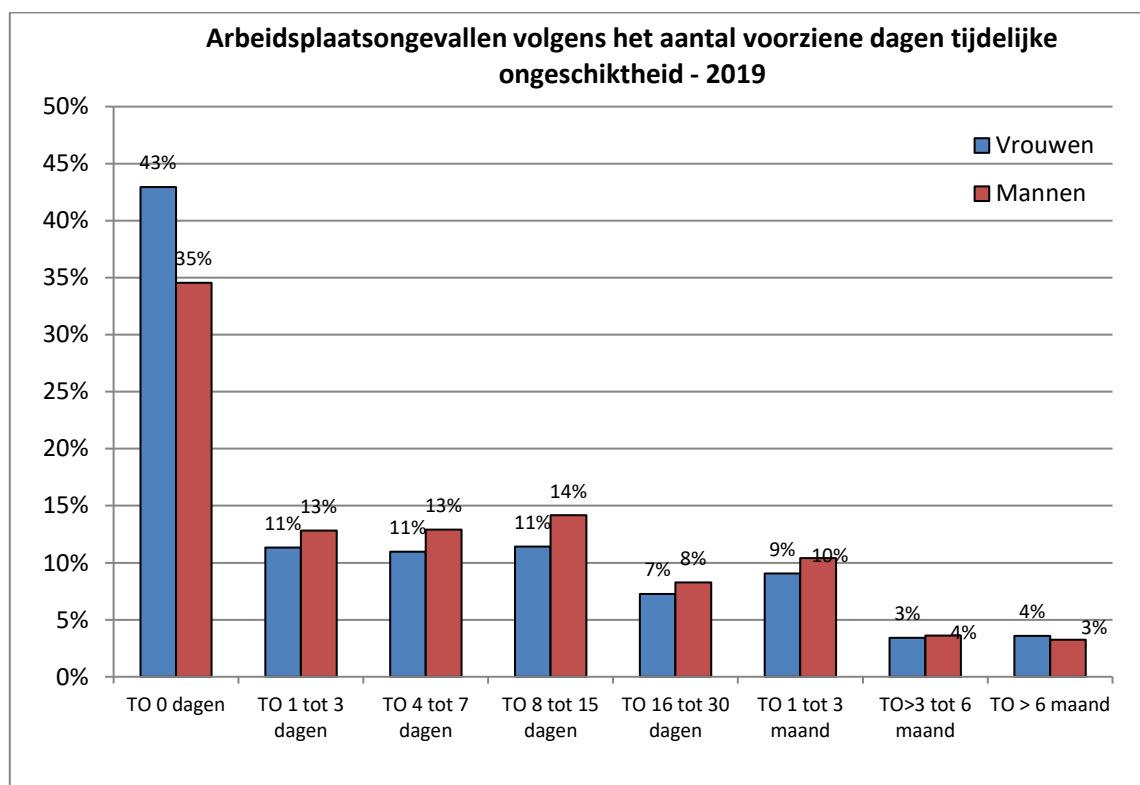
Grafiek 4.b: Arbeidsplaatsongevallen in de publieke sector - verdeling volgens aantal dagen tijdelijke arbeidsongeschiktheid - 2019

Bovenstaande grafiek toont de arbeidsplaatsongevallen volgens het effectief aantal dagen tijdelijke ongeschiktheid. Onderstaande grafiek maakt de verdeling volgens mannen en vrouwen.

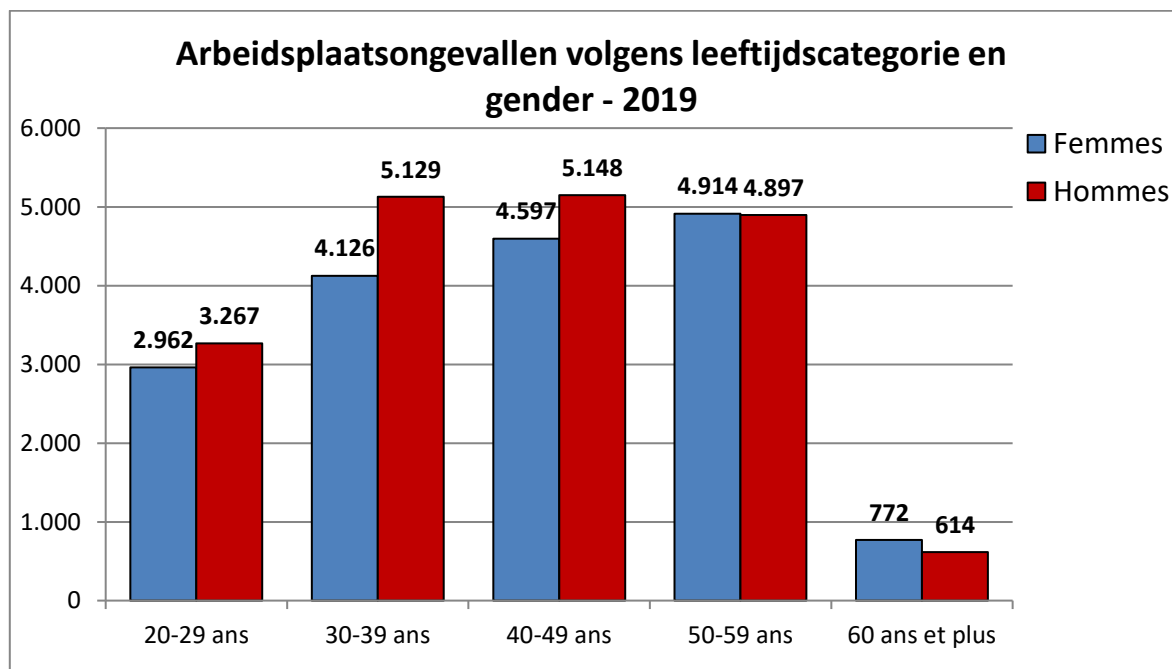
Dit aantal dagen tijdelijke ongeschiktheid wordt uitsluitend berekend op basis van de gekende periodes van tijdelijke ongeschiktheid (aanvaarde en twijfelachtige) die werden meegedeeld door Medex, de herverzekeraar of de werkgever en die gekend zijn eind oktober 2020.

Grafiek 4.c: Arbeidsplaatsongevallen in de publieke sector - verdeling volgens aantal dagen tijdelijke arbeidsongeschiktheid en gender - 2019

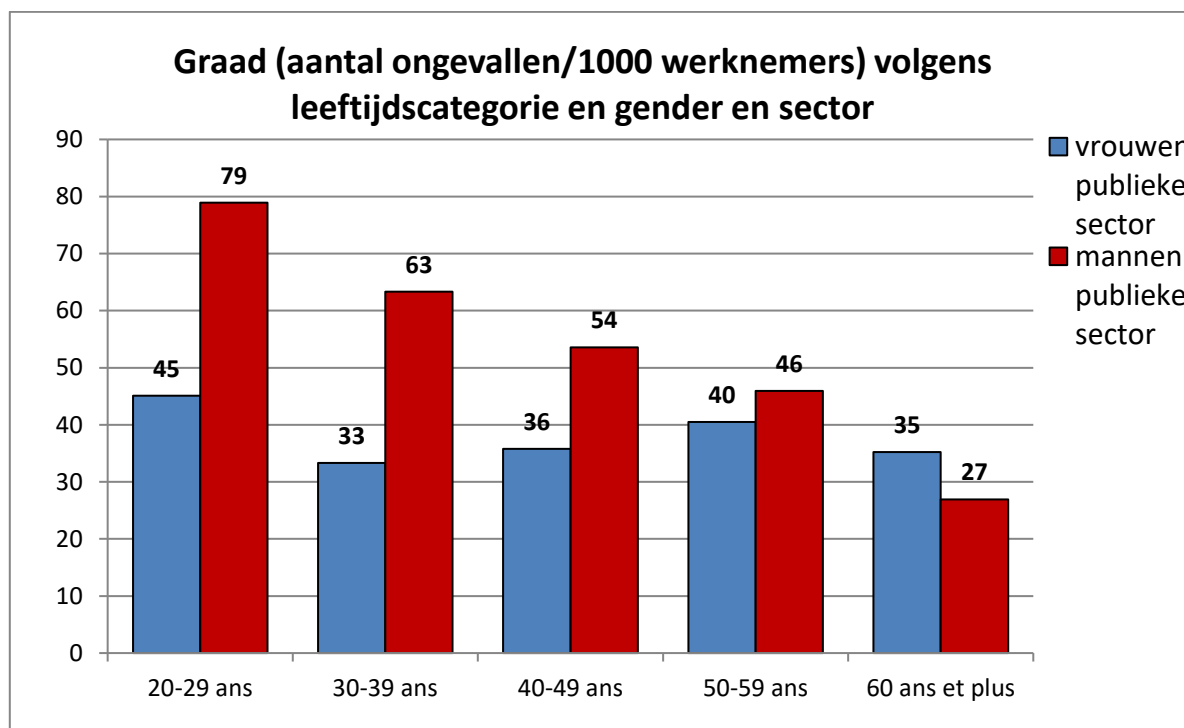

4. PERSOONSKENMERKEN VAN DE SLACHTOFFERS VAN ARBEIDSPLAATSONGEVALLEN

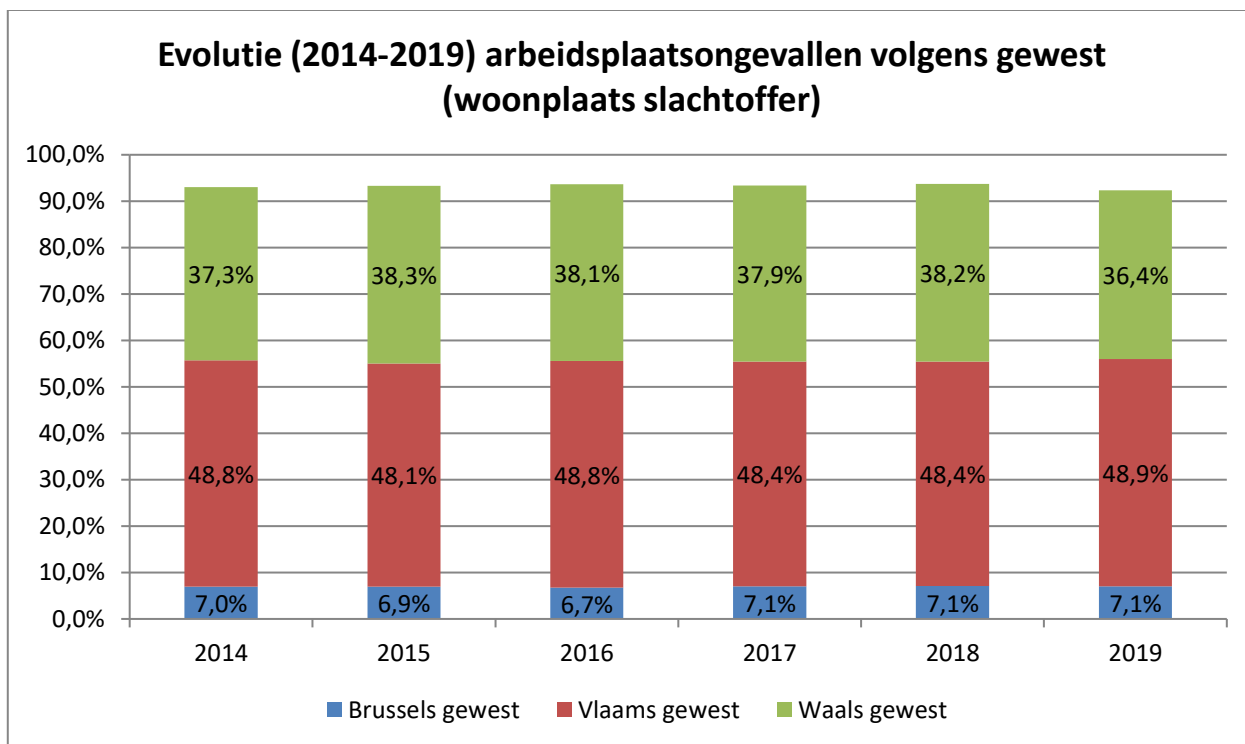
Grafiek 5: Arbeidsplaatsongevallen in de publieke sector - verdeling volgens leeftijdscategorie en gender van het slachtoffer - 2019

Grafiek 6: Graad arbeidsplaatsongevallen in de publieke sector - verdeling van het aantal ongevallen per 1000 werknemers volgens leeftijdscategorie en gender van het slachtoffer - 2019

Grafiek 7: Arbeidsplaatsongevallen in de publieke sector - verdeling volgens gewest (slachtoffer) - 2019

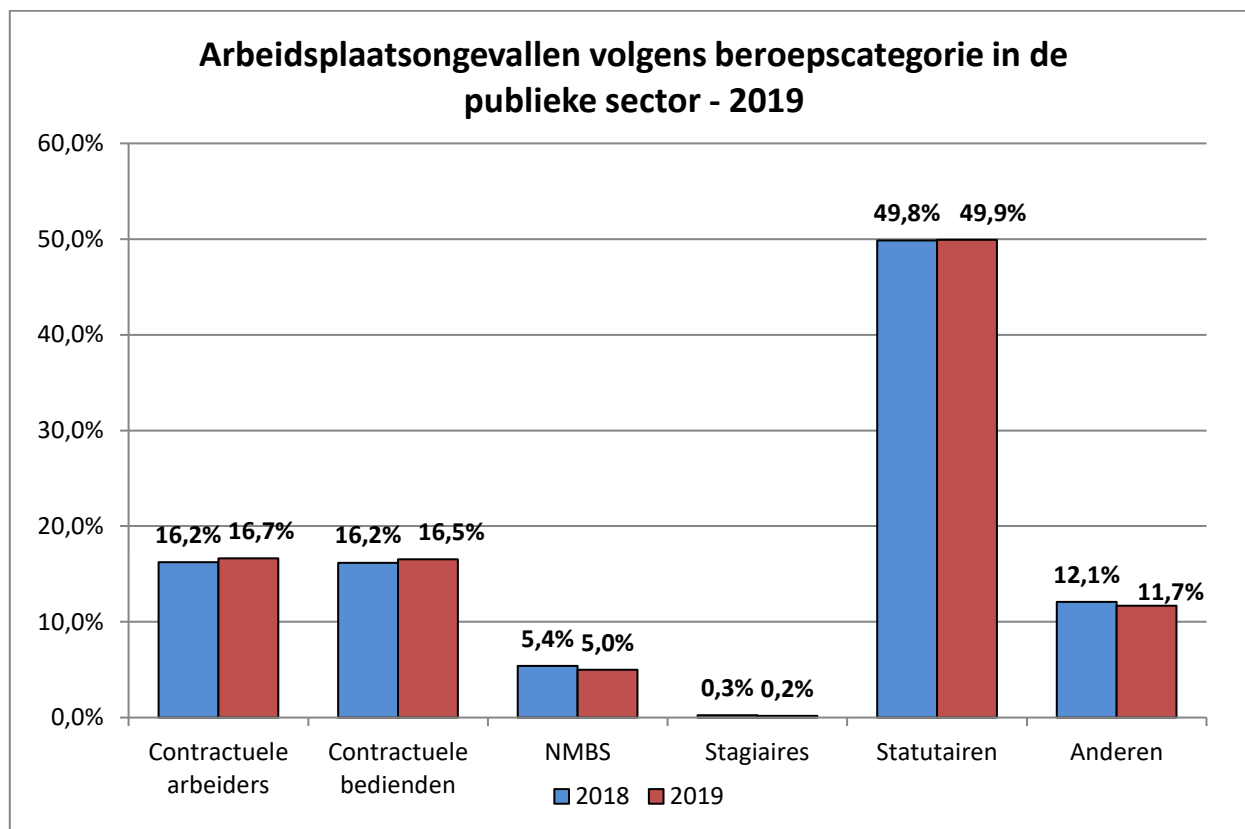

In 2019 doen 7 % van de arbeidsplaatsongevallen zich voor bij slachtoffers die in het Brussels Gewest wonen, 49 % van de arbeidsplaatsongevallen gebeuren bij slachtoffers woonachtig in het Vlaams Gewest en 36 % van de arbeidsplaatsongevallen bij slachtoffers woonachtig in het Waals gewest. Van 7,6 % van de arbeidsplaatsongevallen is de code verblijfplaats niet gekend. Hieronder vallen het personeel van HR Rail en de buitenlanders.

5. BEROEPSKENMERKEN VAN DE SLACHTOFFERS VAN ARBEIDSPLAATSONGEVALLEN IN DE PUBLIEKE SECTOR

5.1. VERDELING VOLGENS BEROEPSCATEGORIE

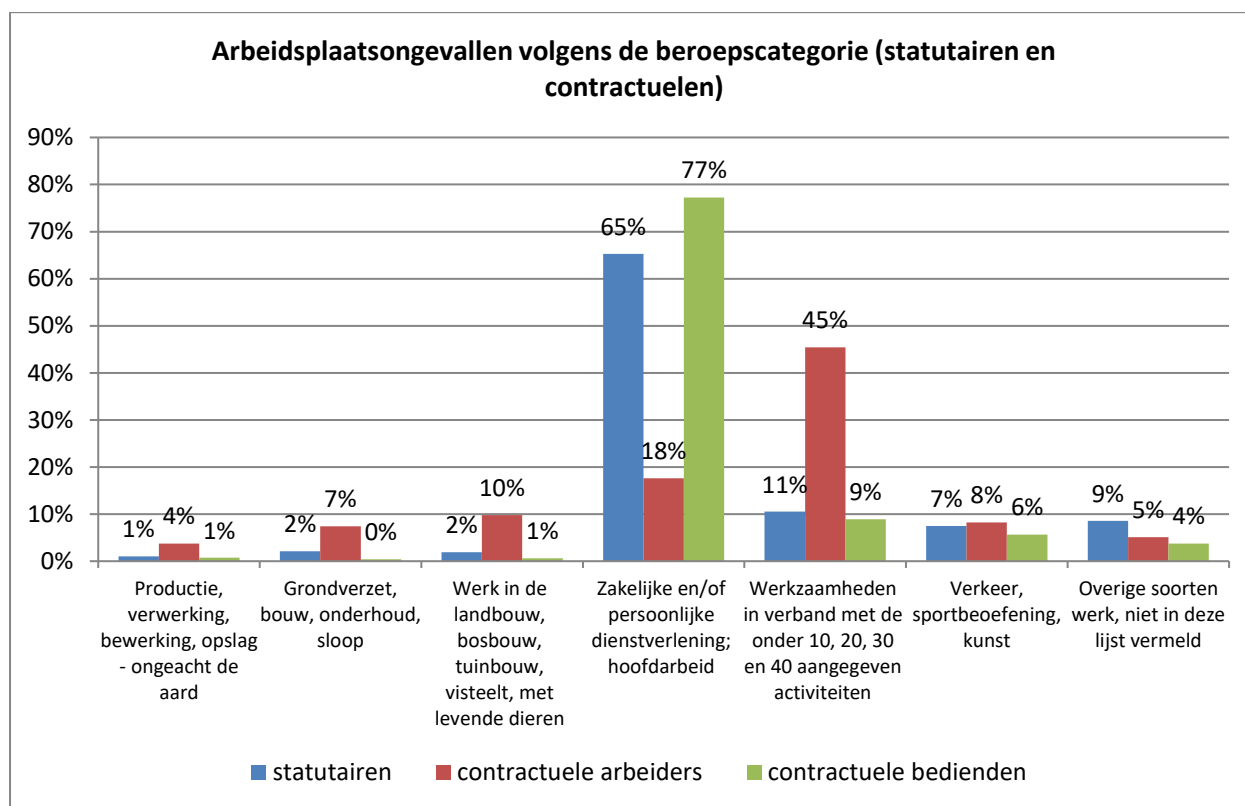
Grafiek 8: Arbeidsplaatsongevallen in de publieke sector - volgens beroepscategorie - 2018-2019

Van alle arbeidsplaatsongevallen in de publieke sector zijn de slachtoffers 16,7 % contractueel arbeider, 16,5 % contractueel bediende, 5 % personeel van HR Rail, 0,2 % stagiair, 50 % statutair en 11,7 % iets anders dan hierboven vermeld. Deze verdeling is voor 2019 ongeveer gelijk aan deze van de vorige jaren.

5.2. VERDELING VOLGENS BEROEPSCATEGORIE EN SOORT WERK

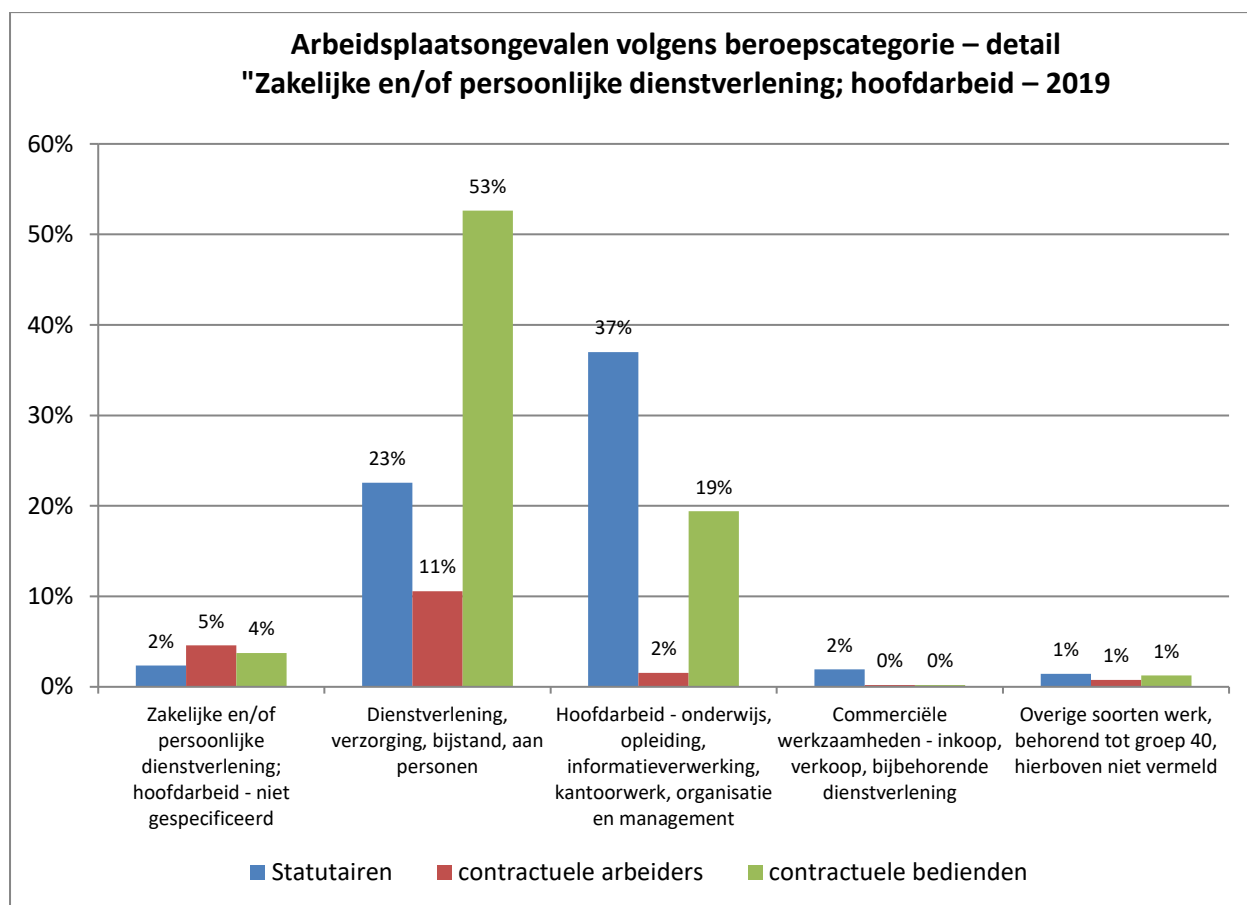
Grafiek 9: Arbeidsplaatsongevallen in de publieke sector - 'soort werk' per beroepscategorie - 2019

Het grootste deel van de arbeidsongevallen bij **contractuele arbeiders** gebeurden bij werkzaamheden in verband met de activiteiten “*Productie, verwerking, bewerking, opslag*”, “*Grondverzet, bouw, onderhoud, sloop*”, “*Werk in de landbouw, bosbouw, tuinbouw, visteelt, met levende dieren*”, “*Zakelijke en/of persoonlijke dienstverlening; hoofdarbeid*” en meer specifiek bij “*het schoonmaken van ruimten, machines - industrieel of handmatig*”, “*afvalbeheer, verwijdering, behandeling van afval*”, “*Onderhoud, reparatie, afstelling*” en “*Plaatsing, voorbereiding, installatie, montage, losmaken, demontage*”.

Wanneer we het type werk gaan bekijken voor de statutairen en de contractuele personeelsleden in de publieke sector, stellen we vast dat het grootste deel van de arbeidsongevallen bij **statutairen** (65 %) en bij de **contractuele bedienden** (77 %) gebeurden bij “*Zakelijke en/of persoonlijke dienstverlening; hoofdarbeid - niet gespecificeerd*” en meer specifiek bij “*Hoofdarbeid - onderwijs, opleiding, informatieverwerking, kantoorwerk, organisatie en management*” en “*Dienstverlening, verzorging, bijstand, aan personen*”.

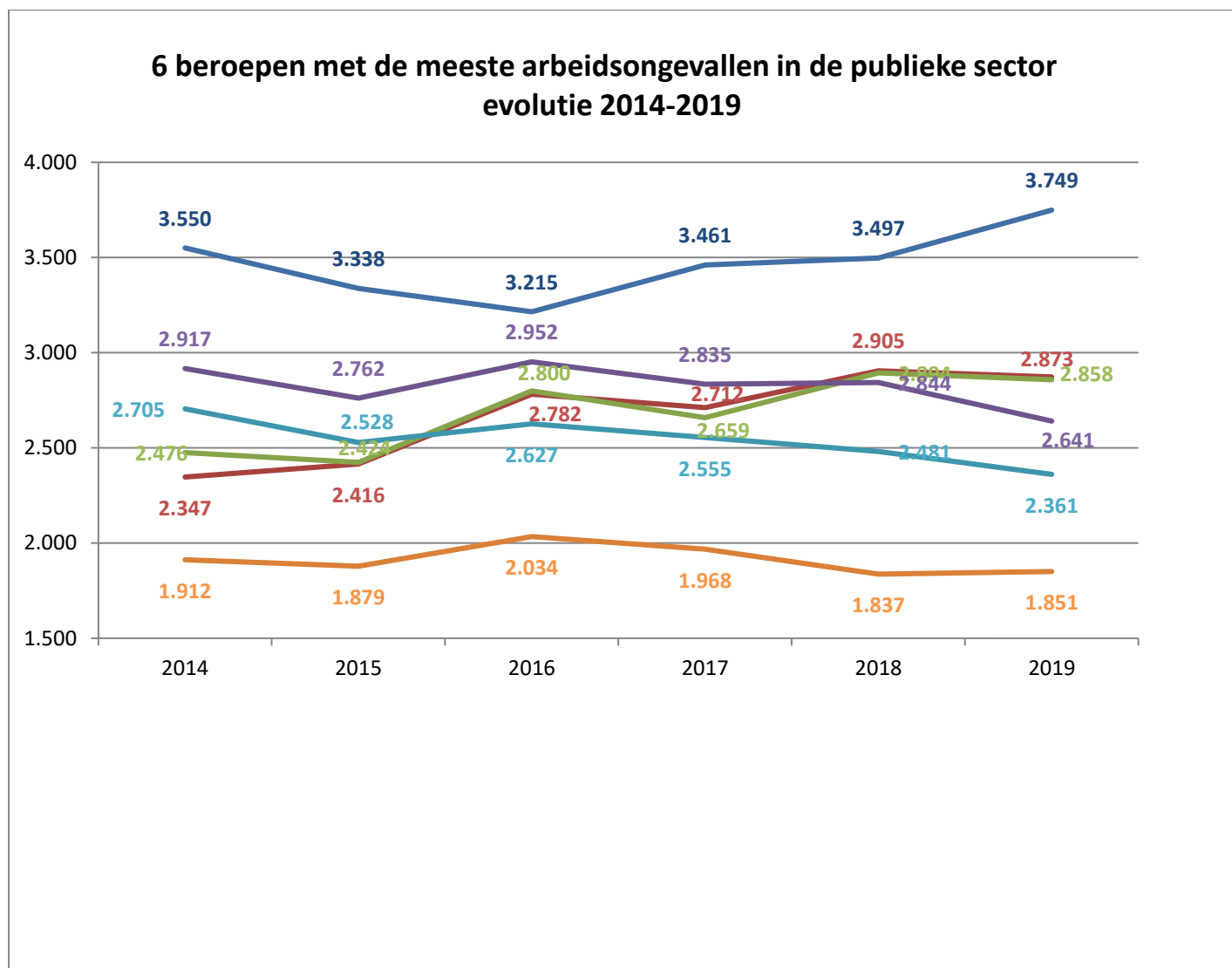
Grafiek 10: Arbeidsplaatsongevallen in de publieke sector - detail soort werk "Zakelijke en/of persoonlijke dienstverlening; hoofdarbeid - niet gespecificeerd" - volgens beroeps categorie - 2019

Bovenstaande grafiek toont de verdeling in detail van de arbeidsplaatsongevallen voor het werk in de groepering **“zakelijke en/of persoonlijke dienstverlening; hoofdarbeid”**. Het soort werk (in grafiek 9) van de 65 % statutairen, 18 % contractuele arbeiders en 77 % contractuele bedienden in deze algemene categorie wordt in deze grafiek 10 verder gedetailleerd: 37 % van de statutairen verrichten hoofdarbeid behorende tot de categorie **Hoofdarbeid - onderwijs, opleiding, informatieverwerking, kantoorwerk, organisatie en management** en 53 % van de contractuele bedienden werken in de **“Dienstverlening, verzorging, bijstand aan personen”**.

5.3. VERDELING VOLGENS CODE BEROEP (ISCO)

Grafiek 11: Arbeidsplaatsongevallen in de publieke sector - verdeling volgens beroepscode (ISCO-code) - 2014-2019

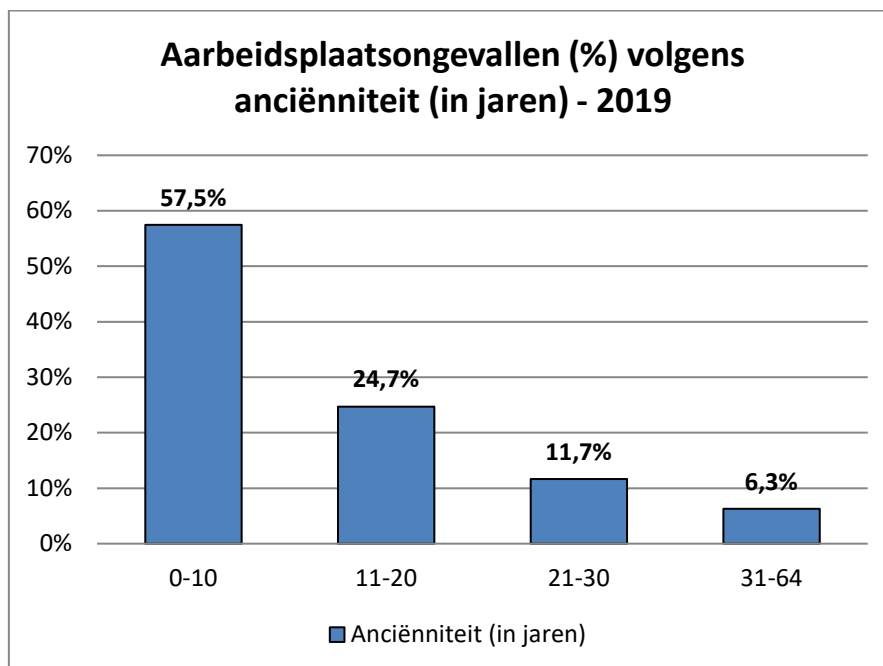
Uit de bovenstaande grafiek blijkt dat het aantal arbeidsplaatsongevallen in 2019 daalt voor bijna alle beroepscategorieën uit bovenstaande grafiek behalve voor :

- De ambtenaren douane, belastingen, sociale uitkeringen, vergunningen en politie-inspecteurs
- De verpleegkundigen en assistent-vroedvrouwen waar er een hele lichte stijging is van 0,8%

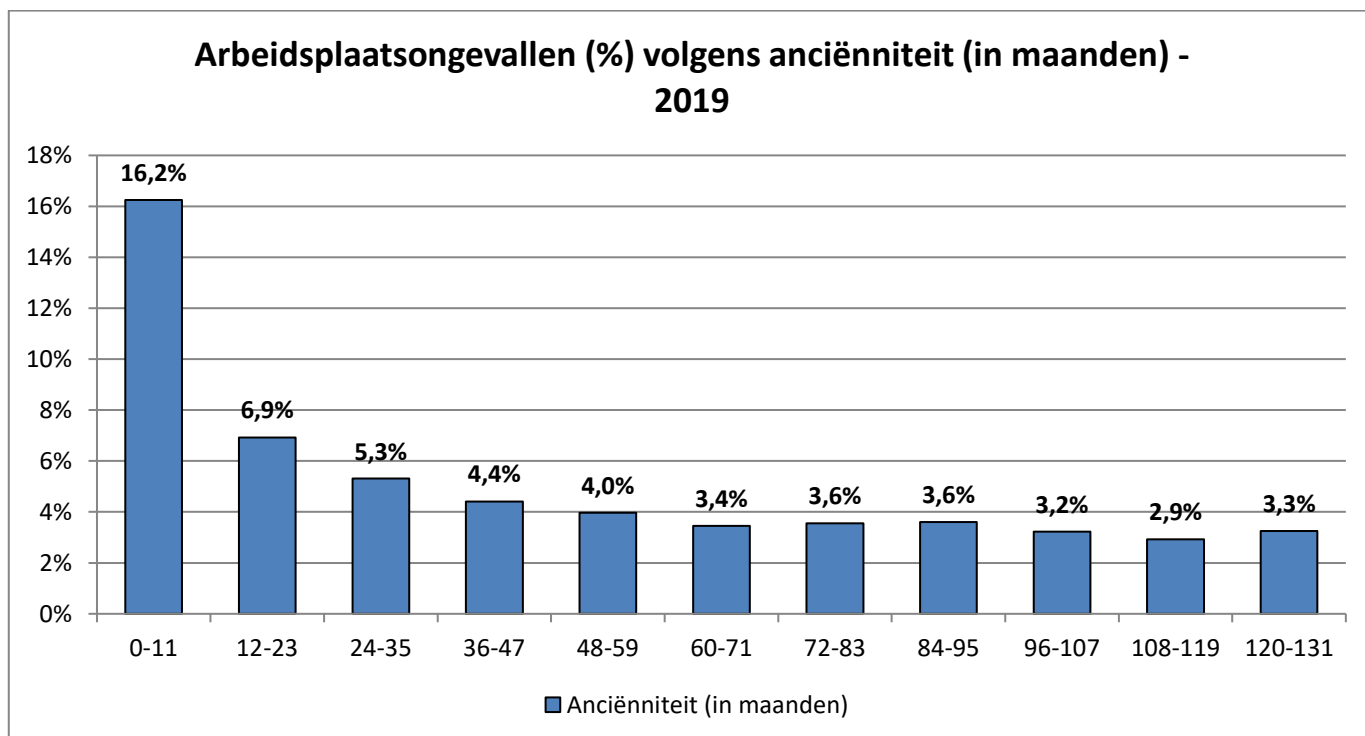
Er is in 2019 een sterke stijging van 7,2% voor de ambtenaren douane, belastingen, sociale uitkeringen, vergunningen en politie-inspecteurs t.o.v.

5.4. VERDELING VOLGENS ANCIËNNITEIT

Grafiek 12: Arbeidsplaatsongevallen in de publieke sector volgens anciënniteit in de onderneming in 2019

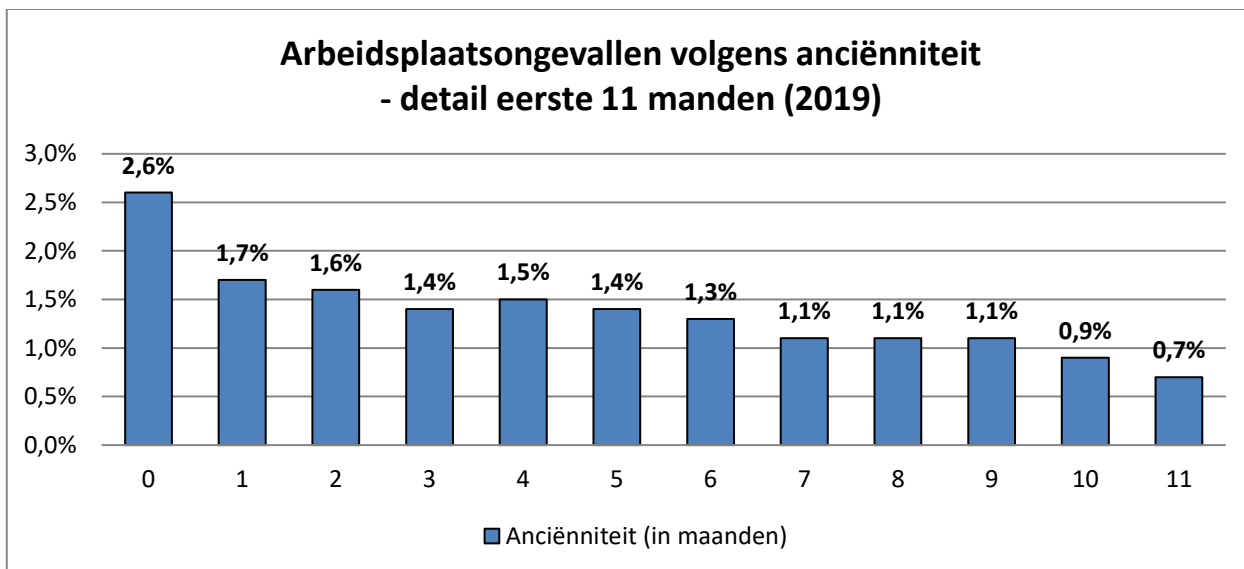
Grafiek 13: Arbeidsplaatsongevallen in de publieke sector volgens anciënniteit in de onderneming in 2019 (eerste 11 maanden)

De anciënniteit wordt berekend door het aantal maanden te berekenen tussen de datum van indiensttreding en de datum van het ongeval. Men stelt vast dat 16,2 % van de arbeidsplaatsongevallen

in de publieke sector zich voordoen gedurende de eerste 11 maanden van de tewerkstelling. Naarmate de anciënniteit en dus de beroepservaring toeneemt, daalt ook het aantal arbeidsongevallen.

Grafiek 14: Arbeidsplaatsongevallen in de publieke sector - detail anciënniteit eerste jaar in de onderneming - 2019

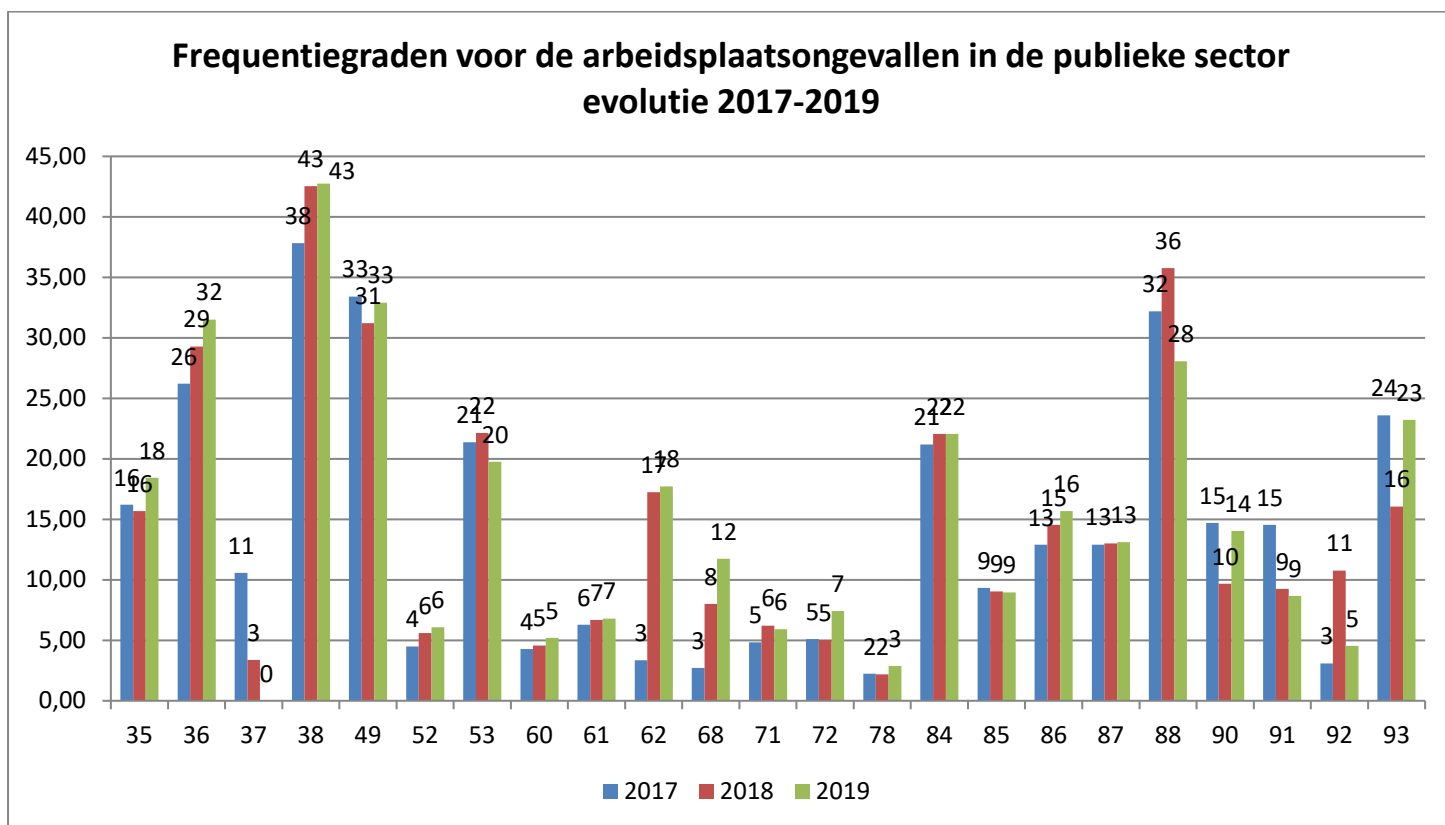

Wanneer we de arbeidsplaatsongevallen die gebeuren in de eerste 11 maanden na de tewerkstelling op maandbasis bekijken, kunnen we vaststellen dat de meeste arbeidsongevallen zich voordoen onmiddellijk na de indiensttreding en na een half jaar anciënniteit tot de helft verminderen.

6. FREQUENTIEGRADEN EN WERKELIJKE ERNSTGRADEN

Onderstaande grafieken 15 en 16 laten toe om de evolutie van de frequentiegraden en de ernstgraden op te volgen voor de verschillende activiteitensectoren.

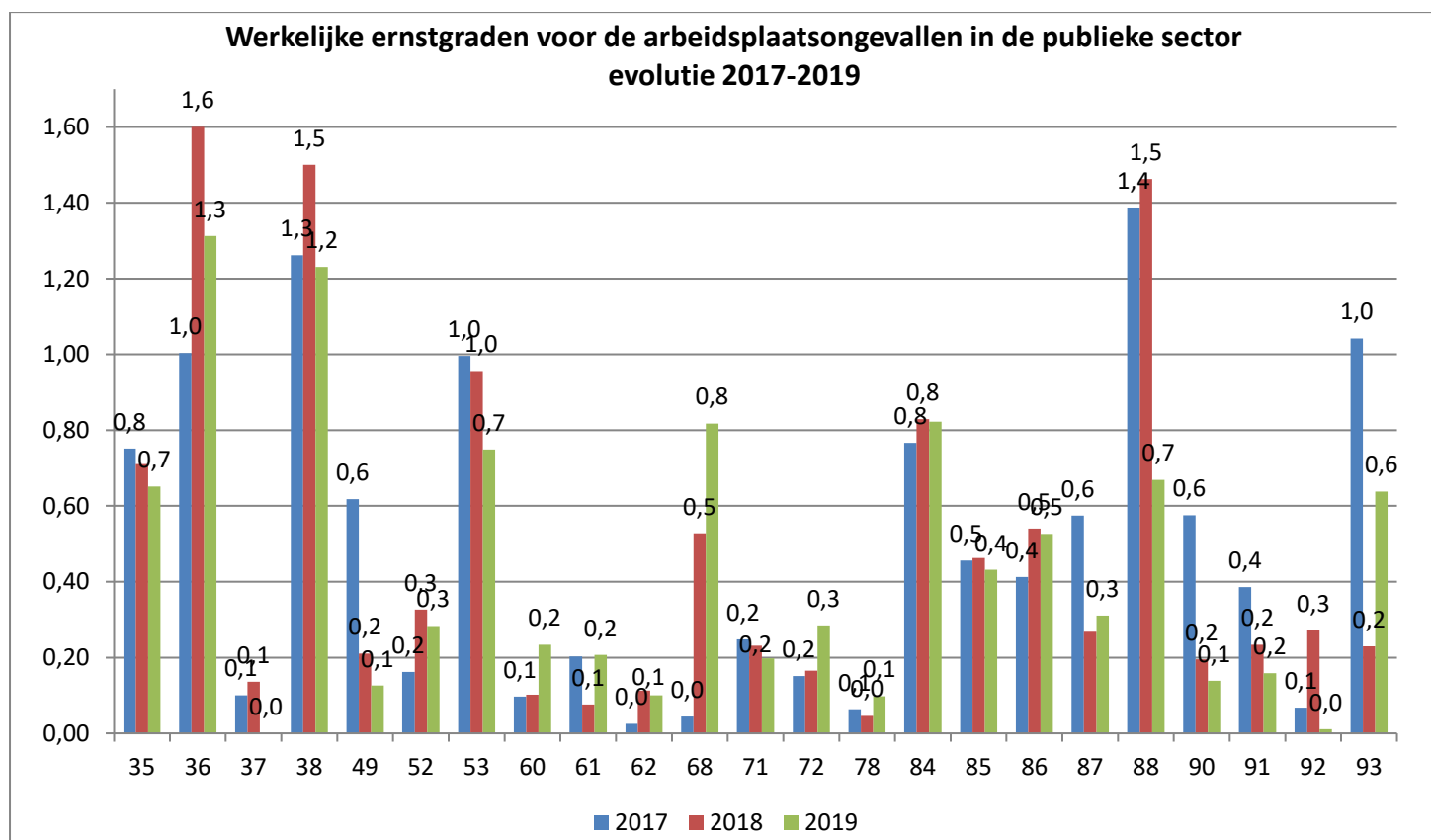
Grafiek 15: Frequentiegraad van de arbeidsplaatsongevallen per activiteitensector: evolutie 2017-2019

Codes activiteitensectoren :

- 35 Productie en distributie van elektriciteit, gas, stoom en gekoelde lucht
- 36 Winning, behandeling en distributie van water
- 37 Afvalwaterafvoer
- 38 Inzameling, verwerking en verwijdering van afval; terugwinning
- 49 Vervoer te land en vervoer via pijpleidingen
- 52 Opslag en vervoerondersteunende activiteiten
- 53 Posterijen en koeriers
- 60 Programmeren en uitzenden van radio- en televisieprogramma's
- 61 Telecommunicatie
- 62 Ontwerpen en programmeren van computerprogramma's, computerconsultancy-activiteiten en aanverwante activiteiten
- 68 Exploitatie van en handel in onroerend goed
- 71 Architecten en ingenieurs; technische testen en toetsen
- 72 Speur- en ontwikkelingswerk op wetenschappelijk gebied
- 78 Terbeschikkingstelling van personeel
- 84 Openbaar bestuur en defensie; verplichte sociale verzekeringen
- 85 Onderwijs
- 86 Menselijke gezondheidszorg
- 87 Maatschappelijke dienstverlening met huisvesting
- 88 Maatschappelijke dienstverlening zonder huisvesting
- 90 Creatieve activiteiten, kunst en amusement
- 91 Bibliotheken, archieven, musea en overige culturele activiteiten
- 92 Loterijen en kansspelen
- 93 Sport, ontspanning en recreatie

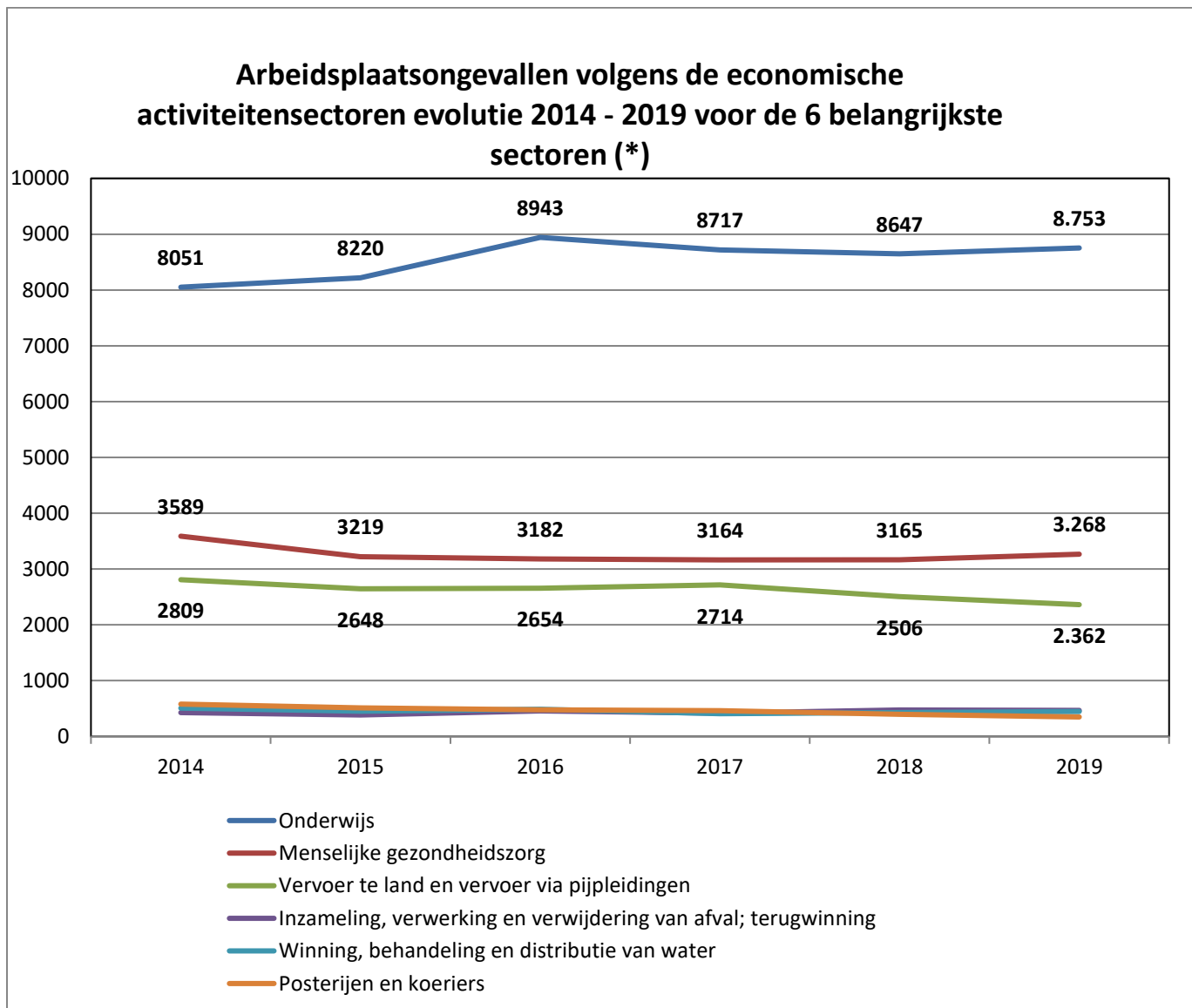
Grafiek 16: Werkelijke ernstgraad van de arbeidsplaatsongevallen per activiteitensector: evolutie 2017-2019

Aangezien er voor de publieke sector per ongeval geen reserves bepaald worden het jaar na het ongeval, is het ook niet mogelijk de globale ernstgraad te berekenen, die gebruik maakt van dat gegeven.

7. ARBEIDSPLAATSONGEVALLEN VOLGENS DE ECONOMISCHE ACTIVITEITSSECTOR

Grafiek 17: evolutie arbeidsongevallen per economische activiteitensector in de publieke sector - 2014-2019

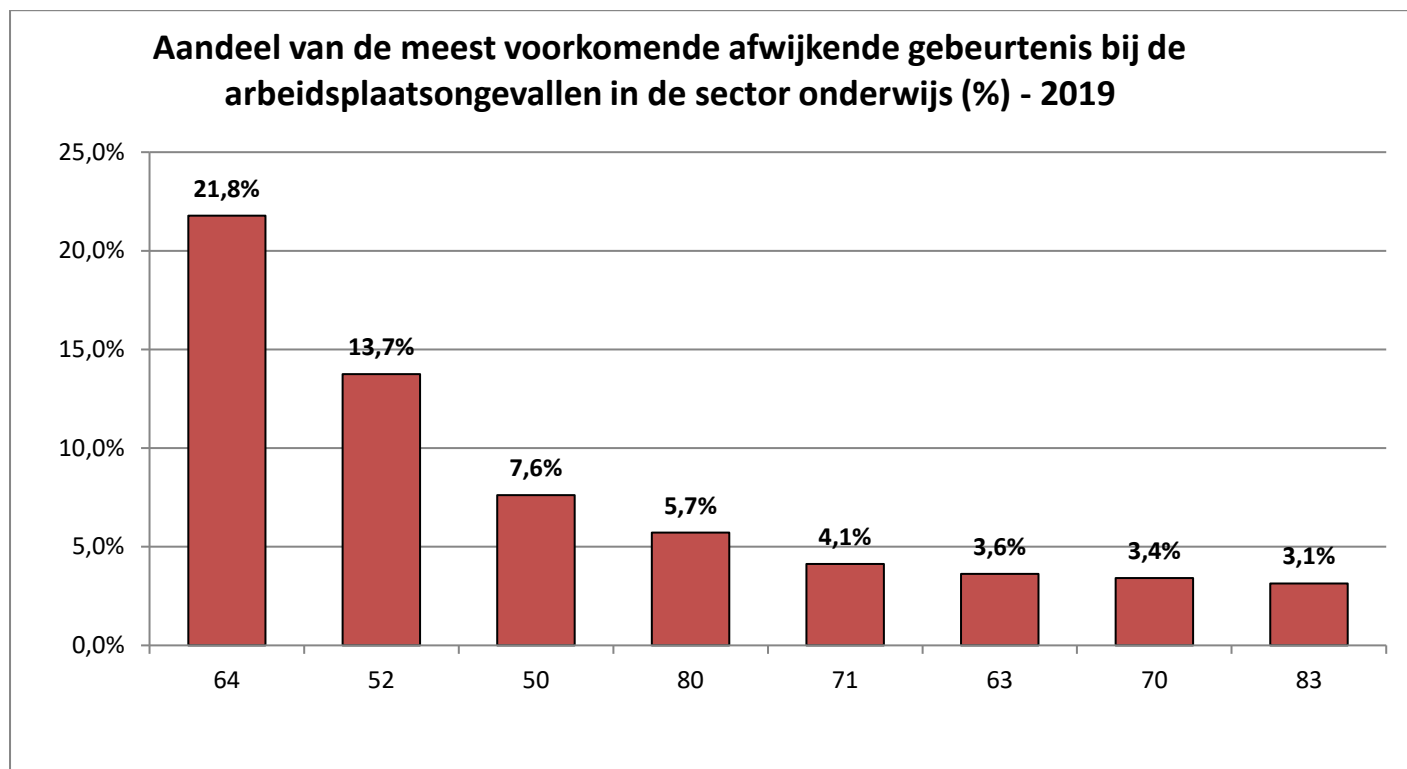

(*): m.u.v. sector 84 “Openbaar bestuur en defensie; verplichte sociale verzekeringen”.

De onderwijssector is de grootste sector inzake arbeidsplaatsongevallen publieke sector, m.u.v. sectie 84 “Openbaar bestuur en defensie; verplichte sociale verzekeringen”, gevolgd door menselijke gezondheidszorg en vervoer te land en vervoer via pijpleidingen.

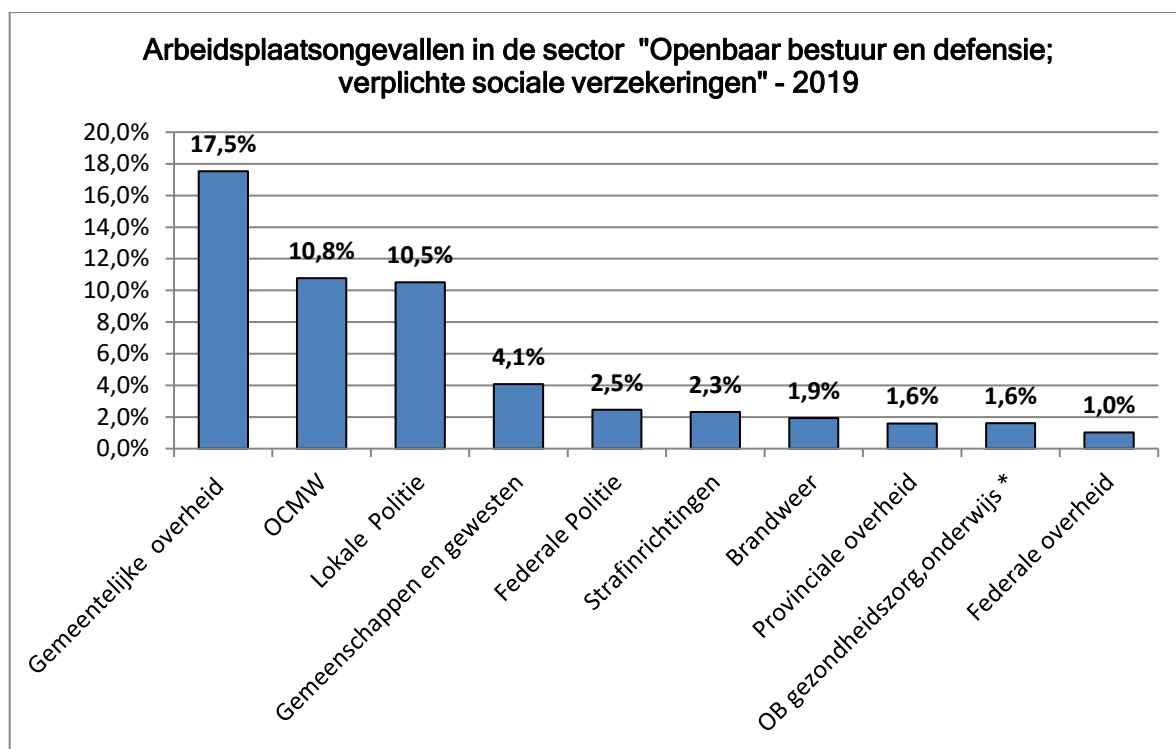
In onderstaande grafiek 18 wordt het aandeel van de meest voorkomende (> 3 %) afwijkende gebeurtenissen weergegeven voor de 8.753 arbeidsplaatsongevallen die gebeurd zijn in de onderwijssector (85) in 2019.

Grafiek 18: relatieve verdeling van de arbeidsongevallen in de onderwijssector naar de meest voorkomende afwijkende gebeurtenissen - 2019

64 - Ongecoördineerde, onbeheerste of verkeerde bewegingen
 52 - Uitglippen of struikelen met val, vallen van personen - op dezelfde hoogte
 50 - Uitglippen of struikelen met val, vallen van personen - niet gespecificeerd
 80 - Verrassing, schrik, geweldpleging, agressie, bedreiging, aanwezig zijn - niet gespecificeerd
 71 - Optillen, dragen, opstaan
 63 - Door een voorwerp of de vaart daarvan gegrepen of meegesleept worden
 70 - Bewegen van het lichaam met of zonder fysieke belasting (doorgaans leidend tot inwendig letsel) - niet gespecificeerd
 83 - Geweldpleging, agressie, bedreiging door buitenstaanders jegens de slachtoffers in het kader van hun beroepsuitoefening (bankoverval, buschauffeurs, enz...)

Grafiek 19: Arbeidsplaatsongevallen in de sector "Openbaar bestuur en defensie; verplichte sociale verzekeringen" - 2019

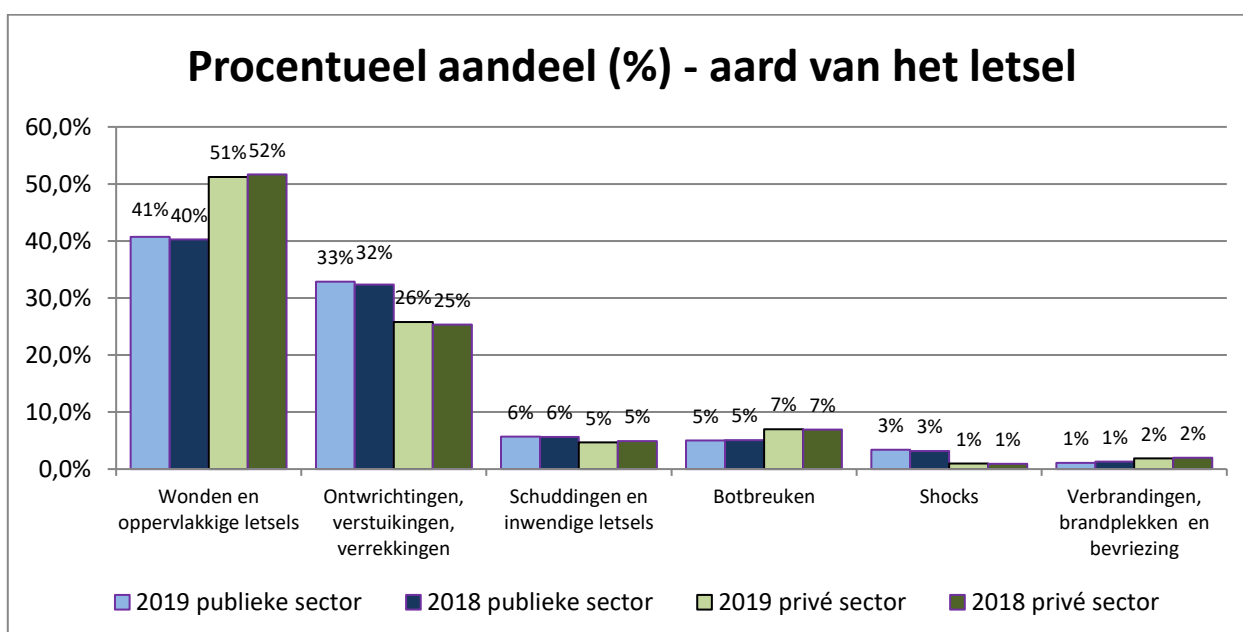

Bovenstaande grafiek toont de arbeidsplaatsongevallen in de sector 84 "Openbaar bestuur en defensie; verplichte sociale verzekeringen" tot op het niveau van de NACE-code op vijf posities. De meeste arbeidsplaatsongevallen doen zich in deze sector voor bij de gemeentelijke overheid, de OCMW's en de lokale politie.

8. VERGELIJKING TUSSEN DE ARBEIDSPLAATSONGEVALLEN VAN 2018 EN 2019 IN DE PUBLIEKE SECTOR VS. PRIVÉSECTOR

Diverse variabelen van 2018 en 2019 met betrekking tot de ongevallen op de arbeidsplaats voor de publieke sector worden met elkaar vergeleken. Tevens werd de vergelijking gemaakt met de gegevens 2018 en 2019 van de privésector. Dus werd, voor elke onderzochte variabele, het procentueel aandeel berekend op basis van duidelijk identificeerbare gegevens van de 5 belangrijkste generieke waarden en werden deze waarden vergeleken (uitsluiting van de categorieën “overige” en “onbekende”). Hierna worden deze gegevens grafisch voorgesteld.

a) Grafiek 20: aard van het letsel:

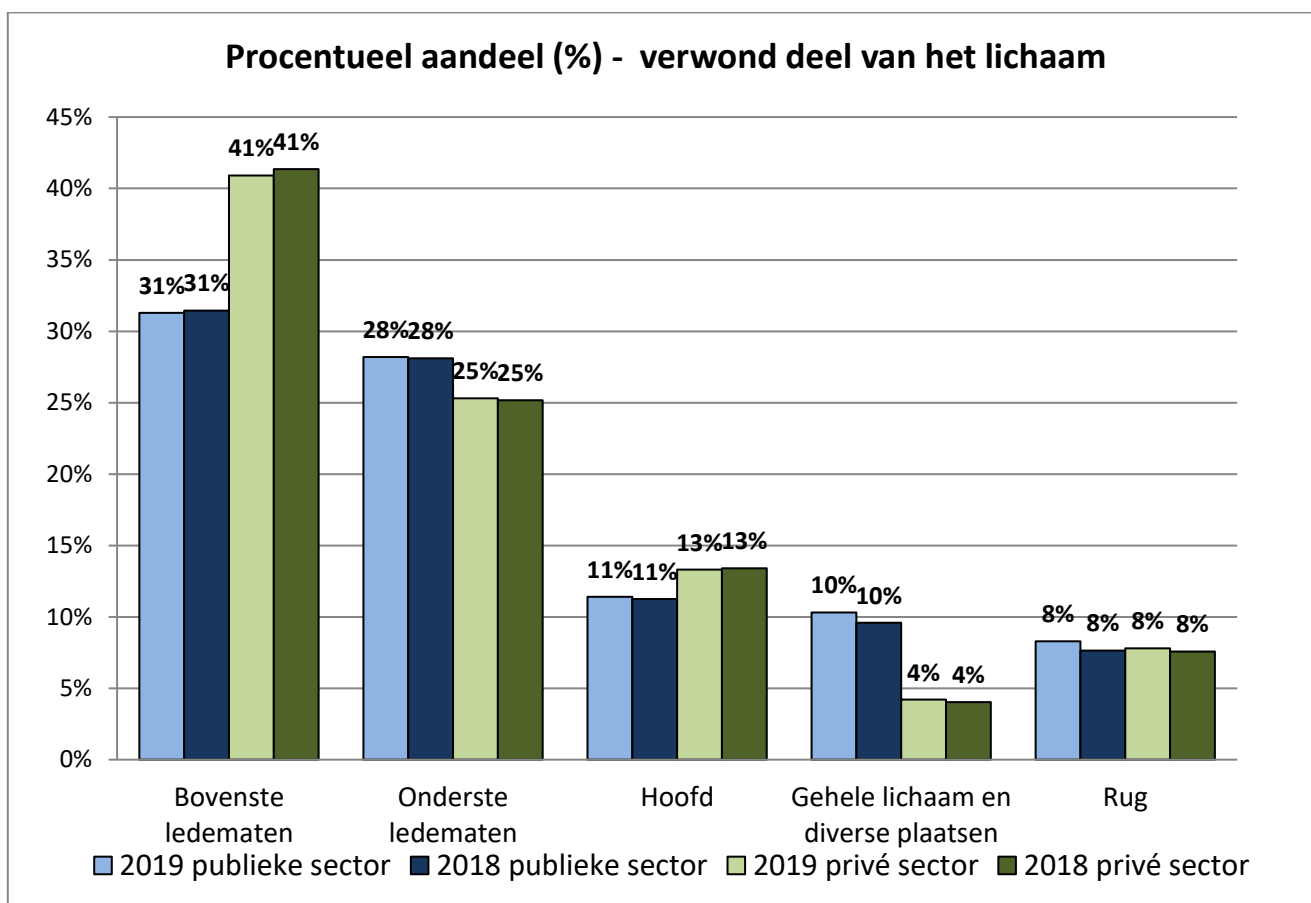

Uit de vergelijking van de jaren 2018 en 2019 voor de publieke sector komen geen grote wijzigingen naar voor.

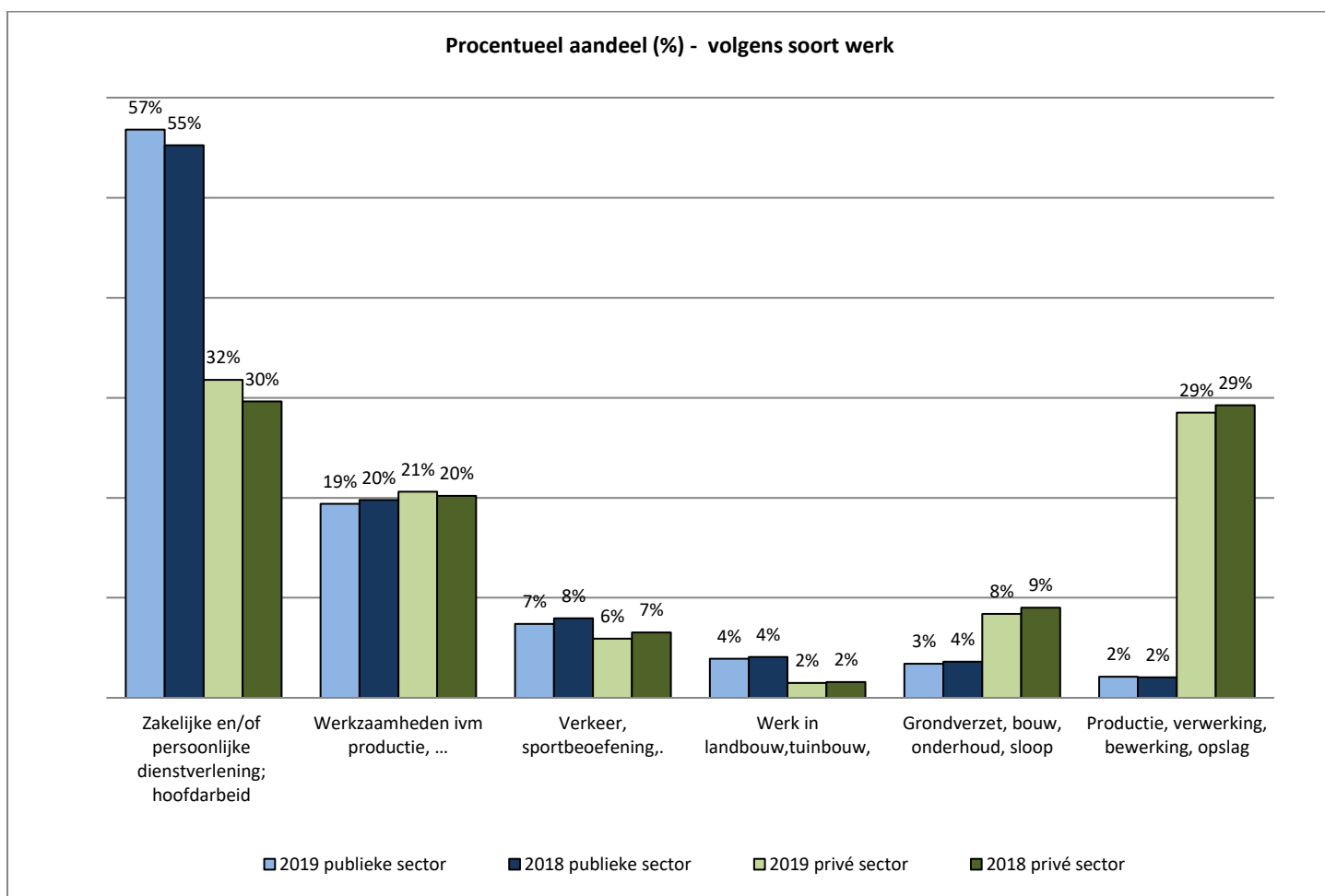
Bij de vergelijking voor 2019 tussen de publieke sector en de privésector komen zowel gelijkenissen als verschillen naar voor. Zo ziet men op het niveau van de aard van de letsels dat in de publieke sector “shocks” (3 %) is opgenomen en in de privésector “verbrandingen, brandplekken en bevrozing” (2 %).

Wonden en oppervlakkige letsels komen in de privésector vaker voor dan in de publieke sector terwijl ontwrichtingen, verstuikingen en verrekkingen in de publieke sector vaker voorkomen dan in de privésector.

b) Grafiek 21: Verwond deel van het lichaam:

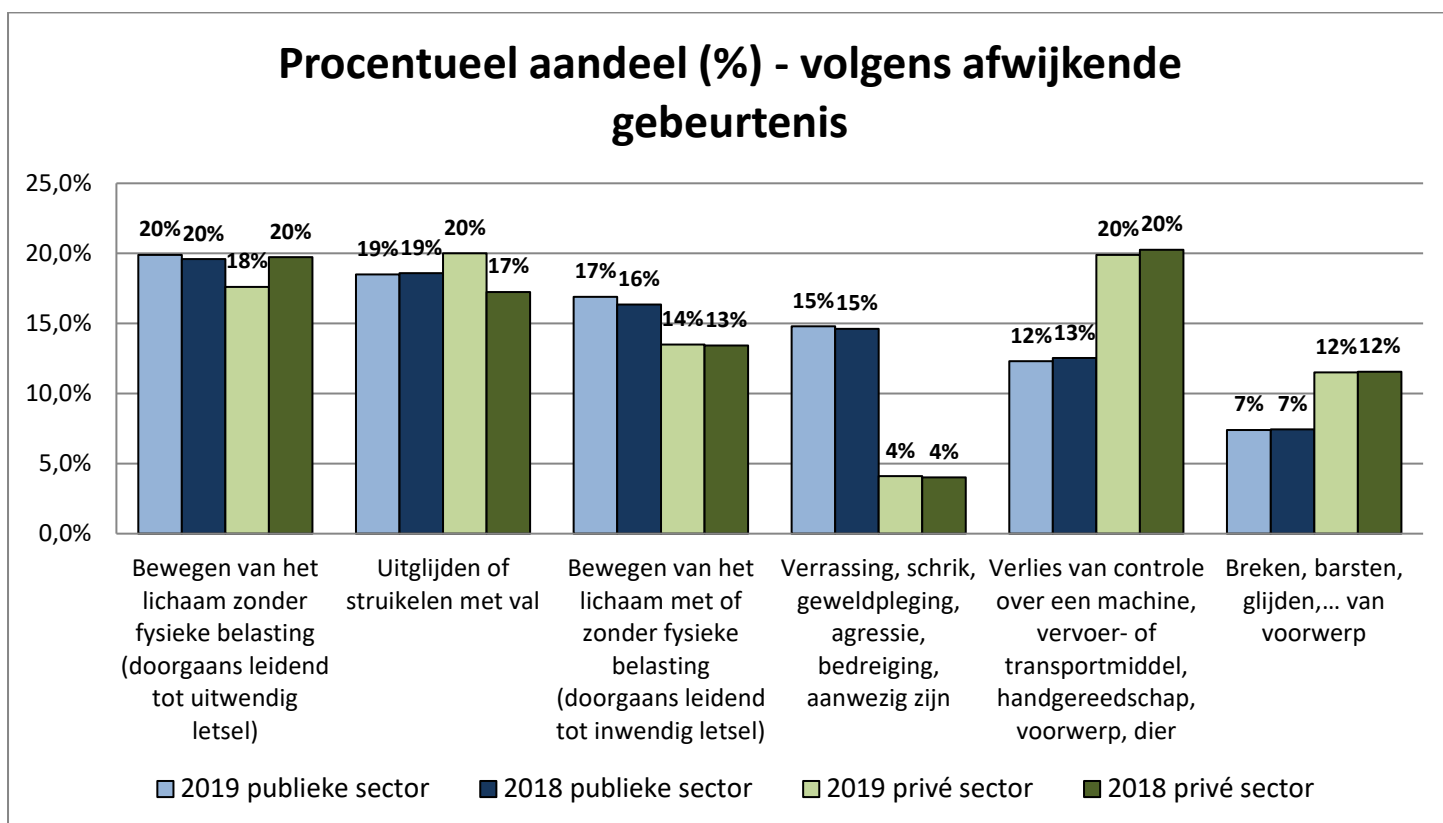

c) Grafiek 22: Soort werk

De specificiteit van de publieke sector/privésector komt sterk tot uiting in het **soort werk**: “zakelijke en/of persoonlijke dienstverlening; hoofdarbeit” maakt in 2019 57 % uit van het soort werk, terwijl in de privésector dit slechts 32 % is, waar hier “productie, verwerking, bewerking, opslag” 29 % uitmaken, een groep die niet bij de eerste vijf van de publieke sector voorkomt.

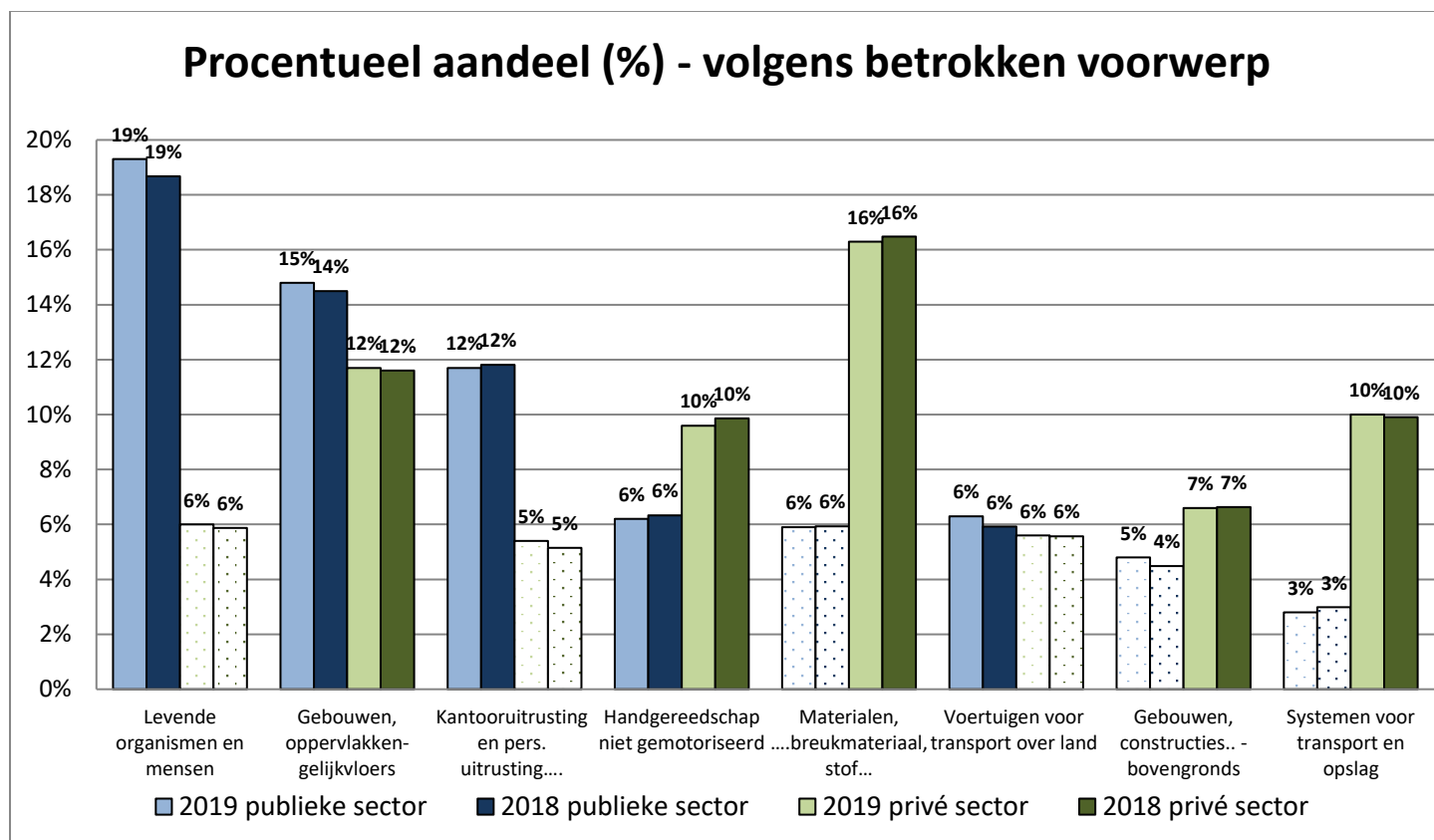
d) Grafiek 23: Afwijkende gebeurtenis:

Bij de **afwijkende gebeurtenis**, is een opmerkelijk verschil zichtbaar. Waar “verrassing, schrik, geweldpleging, agressie, bedreiging, aanwezig zijn” behoren tot de top 5 van 2018 in de publieke sector (15%), komt dit bijna niet voor in de privésector (4%). In de privésector komt dan wel “Breken, barsten, glijden, vallen, instorten van het betrokken voorwerp” voor in de top 5 van de proportioneel meest voorkomende afwijkende gebeurtenissen (12%), terwijl dit in de publieke sector proportioneel pas op de zesde plaats komt (7%).

“Verlies van controle (geheel of gedeeltelijk) over een machine, vervoer- of transportmiddel, handgereedschap, voorwerp, dier” maakt in de privésector 20% uit van het totaal aantal arbeidsongevallen op de arbeidsplaats, terwijl dit in de publieke sector aanzienlijk lager (12%) ligt.

e) Grafiek 24: Bij de afwijkende gebeurtenis betrokken voorwerp

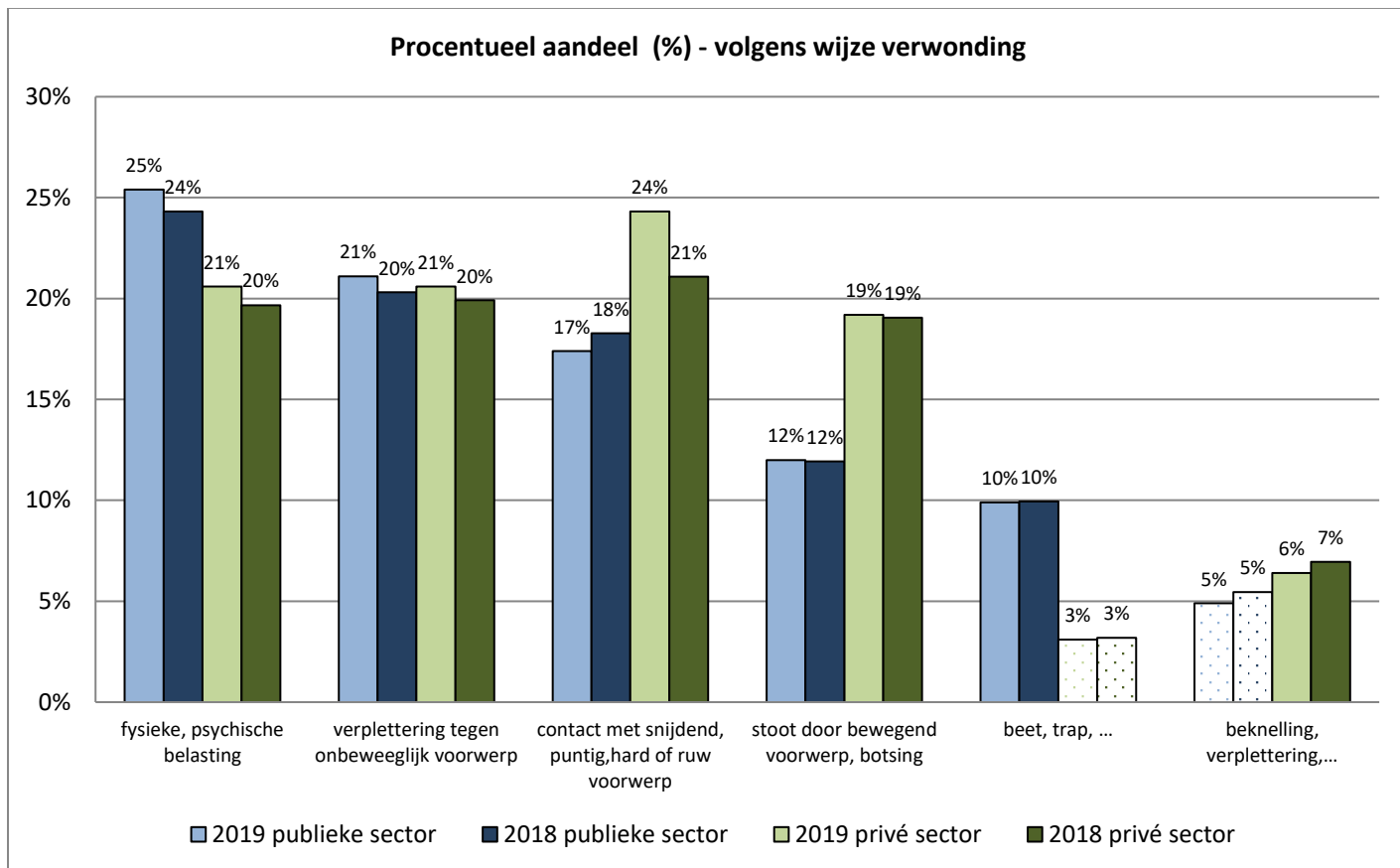

Wat het betrokken voorwerp betreft merkt men een duidelijk verschil op tussen de publieke sector en de privésector.

Zo komen arbeidsongevallen met als betrokken voorwerp “Levende organismen en mensen” (19 % in 2019) en “Kantooruitrusting en persoonlijke uitrusting, sportuitrusting, wapens en huishoudelijke apparaten” (12 % in 2019) wel voor in de top 5 van de publieke sector maar niet in de top 5 van de privésector. In de top 5 van de meest voorkomende betrokken voorwerpen in de privésector heeft men dan wel “Gebouwen, constructies, oppervlakken - bovengronds (binnen of buiten)” (7 %) en “Systemen voor transport en opslag” (10 %) die dan niet voorkomen in de top 5 van de publieke sector.

In de privésector is het procentueel deel van de arbeidsongevallen met als betrokken voorwerp “Materialen, objecten, producten, onderdelen van machines of voer- en vaartuigen, breukmateriaal, stof” (16 %) aanzienlijk groter dan in de publieke sector (6 %).

f) Grafiek 25: Contact-wijze verwonding

Voor de **contact-wijze verwonding** vindt men dan de grootste verschillen bij de vijfde groep: “beet, trap, enz.” in de publieke sector, en “beknelling, verplettering” in de privésector.